

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۹

جمعه ۱۴۰۰/۰۲/۰۳

آزمون‌های سراسری کاح

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

سوالات آزمون

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۱۵

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی؛ زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۶۱	۷۵	۱۵ دقیقه
۸	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۷۶	۸۵	۱۰ دقیقه
۹	جغرافیای ایران	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۱۱	منطق	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه

فارسی

در کدام گزینه، معنی همه واژه‌ها درست است؟

- (۱) جولقی؛ پشمینه‌پوش و درویش / خواجه‌وش؛ کدخدا منش / آورد؛ کارزار / باره؛ اجازه
- (۲) ڈمان؛ خروشیده / دوده؛ طایفه / ویله؛ رها / فوج؛ دسته
- (۳) هزیر؛ شیر / حاذق؛ چیره‌دست / تلطیف؛ نرمی کردن / زبون؛ قاتوان
- (۴) افسر؛ دیهیم / افسون؛ حیله کردن / درع؛ زره / پدراه؛ سرسیز و خزم

در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

کو بیندت به ناگه در ساحت قیامت
میان آفرینش خوار مانده
چو میم اندر خط کاتب چو سین در حرف دیوانی
نه ملک و منالی، نه مال و متاعی

- (۱) نظارگی نداند حول و هلاک محشر
- (۲) منم خوار و تویی غمخوار مانده
- (۳) بیستم حرص را چشم و شکته آزرا دندان
- (۴) ولیکن گرفتم که هرگز نجومیم

«اخلاق محسنی» اثر کیست؟

- (۱) محمدبن منور
- (۲) خواجه نظام‌الملک توosi
- (۳) حسین واعظ کاشفی
- (۴) احمدبن محمدبن زید طوسی

در کدام گزینه دو حرف اضافه برای یک متنم به کار رفته است؟

دید در خود کاهلی اندر نماز
جهان شد از ایشان پر از گفت‌وگویی
جوانی خوب‌رویی سبزپوشی
آبی است اندر رهگذر از مشک سقاریخته

- (۱) بازیزید از به رایس کرد احتراز
- (۲) به مردی به میدان نهادند روی
- (۳) به خواب اندر فراز آمد سروشی
- (۴) با همتت ای دادگر دریای اعظم در نظر

در کدام گزینه همه آرایه‌های «استعاره - جناس ناقص - تنافض - کنایه - تشبيه - تضاد» وجود دارد؟

سوخت خون چون ناقفام در دل از این صحرای خشک
آنش ترمی کند درمان این سرمای خشک
نی چرا در ناخن من می‌کند سودای خشک؟
قطره زد از بس که هر جانب در این دریای خشک

- (۱) غوره من شد مویز از سردی دنیای خشک
- (۲) زهد را خون در جگر کن از شراب عشق من
- (۳) چون قله برداشته است از مردم دوشه حق
- (۴) کشتی ما شد بیابان مرگ چون موج سراب

در کدام گزینه دو بار از آرایه «جناس ناقص» استفاده شده است؟

تا دگر بار که بیند که به ما پیوندند
مکن ای دوست که از دوست جفا نیستند
ترک صحبت نکنند که به مهر آکنند
مهر آنان که به نادین ما خرسندند

- (۱) کاروان می‌رود و بار سفر می‌بندند
- (۲) طمع از دوست نه این بود و توقع نه چنین
- (۳) ما همانیم که بودیم و محبت باقی است
- (۴) طبع خرسند نمی‌باشد و بس می‌نکند

طرح حوادث خارق‌العاده که از ویژگی‌های حمامه است در کدام بیت وجود دارد؟

مرا نام باید که تن، مرگ راست
وزان جایگ رخ ش را پرنسست
که او هست روین تن و نامدار
بیارند پیش من اندر زمان

- (۱) به نام نکوگر بمی‌رم رواست
- (۲) چو بشنید رسنم میان را بست
- (۳) چ را رزم جستی ز اس فندیار؟
- (۴) بفرمای تارخش را هم چنان

کدام گزینه با بیت «چون بسی الیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست» تناسب معنایی دارد؟

قرین آتش هجران و هم‌قران فرق
می‌گوییم دعا و ثنا می‌فرستمت
در کوی عشق نیست به جز ناله همنفس
خود پسندی جان من برهان ندادنی بود

- (۱) رفیق خل خیالیم و همنشین شکیب
- (۲) ای غایب از نظر که شدی همنشین دل
- (۳) در راه مهر نیست به جز سایه همنشین
- (۴) نیکنامی خواهی ای دل با بدن صحبت مدار

-۹- کدام گزینه به مفهوم مصraig «خوزدگاو نادان ز پهلوی خویش» اشاره دارد؟

- تو را خود همچ بسویی ران نباشد
مسلمان بسودنم امکان نباشد
بلی خودکرده را درمان نباشد
چه نیکو باشد از هجران نباشد!
- ۱) وفاد در نیکوان چندان نباشد
  - ۲) دلم بر بتپرسنی خوگرفته است
  - ۳) نظر در روی تو خودکردهام من
  - ۴) ز هجران سوخت جانم، وہ که در عشق

-۱۰- عبارت «کل اباء يترشح بعافية» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟

- به شرح داغ دل آشین زبان من است
گه آب در او تلخ و گهی شیرین است
زنگ رخسار خبر می‌دهد از سرّ ضمیر
یا کدامانی دلیلش روی نورانی بود
- ۱) ز دل زبانه آتش که در دهان من است
  - ۲) دنیا به مثل چوکوزه زیین است
  - ۳) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست
  - ۴) یا کدامانی چو شمع و نور بارد از رخت

زبان عربی

■ عین الصحيح في الترجمة أو المفهوم أو المفردات أو المحاورات (۱۷ - ۱۱):

-۱۱- «يا طبيبة، افعصي أستان بنتي الصغيرة رجاءً فإنها قد عجزت من كل عمل لشدة ألمها»:

- ۱) این طبیب، امیدوارانه دندان‌های دختر کوچکم را معاينه می‌کند. چرا که آن‌ها با شدت درد، او را از هر کاری عاجز کرده است!
- ۲) ای طبیب، لطفاً دندان پسر کوچک را معاينه کن، زیرا که او به خاطر شدت دردش از همه کارها ناتوان شده است!
- ۳) ای پزشک، لطفاً دندان‌های دختر کوچکم را معاينه کن، چرا که او به خاطر شدت دردش از هر کاری ناتوان شده است!
- ۴) پزشک، به آرامی دندان‌های دختر کوچکم را معاينه کرد، زیرا که او به خاطر شدت درد آن‌ها از همه کارها عاجز شده است!

-۱۲- «اقرأن الآية الواحدة والشتين من هذه السورة حتى تفهمن أننا قد أتيشتنا من الأرض واستعمينا فيها»:

- ۱) آیه شصت و یکم از این سوره را بخوانید تا بفهمید که ما از زمین پدید آورده شده‌ایم و خواستار آباد کردن آن از ما شده است!
- ۲) آیه هفتاد و یکم از این سوره را خواندیم و فهمیدیم که از زمین پدید آمده‌ایم و عمرمان را در آن سپری خواهیم کرد!
- ۳) آیه شصت و یکم از آن سوره را بخوانید تا بفهمید که از خاک پدید آورده شده‌ایم و عمرمان را در آن سپری می‌کنیم!
- ۴) اگر شصت و یک آیه از این سوره را بخوانید، می‌فهمید که ما از خاک پدید آورده شده‌ایم و خواستار آباد کردن آن از ما شده است!

-۱۳- «حينما كنت أسير بسيارتي في هذا الطريق الرملاني كان العمال يحفرون آباراً لاستخراج الماء!»:

- ۱) زمانی که با ماشینم در این راه سرگی سیر می‌کردم، کشاورزان چاهی را برای استخراج آب حفر می‌کردند!
- ۲) وقتی که با خودروام در این راه خاکی به راه می‌افتم، کارگران چاههایی را برای استخراج آب حفر می‌کنند!
- ۳) هرگاه با خودرو در آن راه ماسه‌ای حرکت می‌کردم، کارگران چاههایی را برای استخراج نفت می‌کنند!
- ۴) هنگامی که با خودروام در این راه ماسه‌ای حرکت می‌کردم، کارگران چاههایی را برای استخراج آب می‌کنند!

عین الخطأ:

- ۱) كان لصديقي صداع فذهب إلى المستوصف؛ دوستم سردد داشت، پس به درمانگاه رفت!
- ۲) يُنقل النفط من ذلك الميناء إلى مصفى في بلادكم؛ نفت از آن ایستگاه به بندری در کشور شما منتقل می‌شود!
- ۳) إن العيش في التريف جميل جداً به درستی که زندگی در روستا بسیار زیباست!
- ۴) سيفتح باب صالح الامتحان في الساعة الحادية عشرة؛ در سالن امتحان در ساعت یازده باز خواهد شد!

-۱۵- «هل جزء الإحسان إلا الإحسان؟» میئز ما لا يناسب المفهوم:

- ۱) احسان همه خلق را نوازد / آزادان را چو بنده سازد
- ۲) از هر دستی بدی از همان دست می‌گیری!
- ۳) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیانات دهد باز
- ۴) چیست احسان را مكافات ای پسر / لطف و احسان و ثواب معتبر

۱۶- میز الخطأ في توضیح الكلمات:

- (۲) العطلة يوم الاستراحة للموظفين والعامل والطلاب!
(۴) المحار آلة للإطلاع على درجة حرارة الجسم والجهاز!

(۱) البريد إدارة لتسليم الرسائل واستلامها

(۳) الشاطئ منطقة برية وسط البحار والمحيطات!

۱۷- عین الجواب المناسب لهذا السؤال: «لماذا لا تعطيني كبسول أمبيسيلين؟ أ ما عندكم؟»

- (۲) لا، عندنا، ولكن يبعها غير مسموح بالوصفة!
(۴) لا، عندنا، ولكن يبعها بدون وصفة غير مسموح!

(۱) نعم، ما عندنا، لأن يبعها في سوق الفواكه فقط!

(۳) نعم، ما عندنا، لأن أمبيسيلين ليست من الأدوية!

■■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۲۰ - ۱۸):

۱۸- میز الصحيح في إعراب الكلمات المعينة في العبارات التالية:

- (۱) ذلك الطالب يحترم المعلمين والأكابر دائمًا: مفعول و منصوب به فتحه
(۲) لا تصدق أقوال الذين يكذبون كثيراً: نائب فاعل و مرفوع
(۳) سافر أقصيدة لأمير الشعراء أحمد شوقي!: صفة و مجرور
(۴) ثلاثة شرطين واقفون في بداية الساحة الأولى: فاعل و مرفوع به «واو»

۱۹- میز الخطأ في إعراب نائب الفاعل:

- (۱) حُصص في المدرسة تلميذان للكتابة المقالة حول أهمية العلم
(۲) أستشهد المجاهدون بعد جهاد كثيراً!
(۳) زَيَّنت الأتجار بمصابيح ملونة في يوم العيد!
(۴) يكرّم والديك في الحياة دائمًا أكرمهم!

۲۰- کم فعلًا مجھولًا في هذه العبارة؟ «تُؤثِّرُ عَلَى قلبي جدًا آيات تَقْرَأُ في الاصطفاف الصباحي فأُحِبُّتُ القارئين و بالتأكيد سِيَّكُرُّمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ!»

- (۱) تلاتة (۲) أربعة (۳) إثنان (۴) واحد

(۱) تلاتة (۲) أربعة

DriQ.com

دین و زندگی

۲۱- توجه و التزام به مفهوم کدام روایت شریفه سبب می شود تا رنگ و بوی زندگی انسان تغییر کند و روح انسان حیات یابد؟

(۱) «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می شود.»

(۲) «از رش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می دارد.»

(۳) «خداؤند، کسی که جوانی اش را در اطاعت او بگذراند، دوست دارد.»

(۴) «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

۲۲- از منظر امام خمینی (ره) وظیفة مسلمانان، آگنده کردن فضای دل از چیست و کدام عبارت بیانگر آن است؟

(۲) «أشد حبا لله» - «لا إله»

(۱) «يحببكم الله» - «لا إله»

(۴) «أشد حبا لله» - «إلا الله»

(۳) «يحببكم الله» - «إلا الله»

۲۳- از منظر امام صادق (ع) سرپیچی از فرامین خداوند، مساوی با چیست و اگر انسان به جای سرپیچی، از فرامین خدا تبعیت کند، چه چیزی نسبی او می شود؟

(۲) عدم صداقت در دوستی - «تحبون الله»

(۱) منفور خدا شدن - «تحبون الله»

(۴) عدم صداقت در دوستی - «يحببكم الله»

(۳) منفور خدا شدن - «يحببكم الله»

۲۴- امام سجاد (ع) در مناجات المحبین خود، چه درخواستی از خداوند دارند و برای این که از خدا روی گردن تشوییم، چه توصیه‌ای به ما می کنند؟

(۲) محبت خدا به بندهاش - مأمور شدن با خدا

(۱) دوست داشتن خدا - مأمور شدن با خدا

(۴) محبت خدا به بندهاش - تجربه لذت دوستی با خدا

(۳) دوست داشتن خدا - تجربه لذت دوستی با خدا

۲۵- مطابق با روایت اسلامی، رعایت کدام مورد در کنار پاکدامنی، محبت الهی را به دنبال می آورد و منشأ این محبت چیست؟

(۲) حیا و عفت - أمریک شانه

(۱) توبه و طاعت الهی - أمریک شانه

(۴) حیا و عفت - تبعیت از فرامین الهی

(۳) توبه و طاعت الهی - تبعیت از فرامین الهی

- ۲۶- به بیان امام صادق (ع) نشانه قبولی نماز نزد خداوند متعال چیست و انجام چه کاری مهر بطلانی بر پذیرش آن می باشد؟
- (۱) دوری از گناه و مُنکر - نگاه خشمگینانه به والدین
  - (۲) کوچک نشماردن نماز - نگاه خشمگینانه به والدین
  - (۳) دوری از گناه و مُنکر - غیبت از برادر مسلمان
- ۲۷- مطابق با احکام اسلامی، کدام یک از موارد زیر، در هر صورت محکوم به طهارت‌اند؟
- (۱) مدفوع حیوان حرام‌گوشتی که خون جهنده ندارد.
  - (۲) خون حیوانی که حرام‌گوشت است.
  - (۳) ادرار انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.
- ۲۸- توجه به عظمت و بزرگی خداوند، در کدام رکن نماز سبب بی‌توجهی به غیر او می‌باشد و فایده رعایت شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار چیست؟
- (۱) تکبیر - بی‌رغبتی به مکاسب محترم در زندگی
  - (۲) رکوع و سجود - بی‌رغبتی به مکاسب محترم در زندگی
  - (۳) تکبیر - دور شدن تدریجی از گناهان و مکروهات
  - (۴) رکوع و سجود - دور شدن تدریجی از گناهان و مکروهات
- ۲۹- راهکار قرآن کریم، برای زیبندگی به «و لذکر الله اکبر»، در زندگی چیست و ابزار شیطان برای دوری از آن چیست؟
- (۱) برپاداشتن نماز - بتپرسنی و تیرک بخت‌آزمایی
  - (۲) گرفتن روزه - پسپرسنی و تیرک بخت‌آزمایی
  - (۳) گرفتن روزه - شراب و قمار
- ۳۰- فرد روزه‌داری که شرایط مسافر شرعی را دارد، اگر پیش از ظهر مسافرت کند، چه زمانی روزه او باطل می‌شود و حکم روزه این فرد در مسیر بازگشت از مسافرت چیست؟
- (۱) زمانی که به ۴ کیلومتر شرعی برسد. - اگر قبل از ظهر به وطن برسد در هر صورت باید روزه بگیرد.
  - (۲) زمانی که به ۴ کیلومتر شرعی برسد. - اگر بعد از ظهر به وطن برسد نمی‌تواند روزه بگیرد.
  - (۳) زمانی که به حد ترخص برسد. - اگر قبل از ظهر به وطن برسد در هر صورت باید روزه بگیرد.
  - (۴) زمانی که به حد ترخص برسد. - اگر بعد از ظهر به وطن برسد نمی‌تواند روزه بگیرد.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 31-35 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 31- To be honest, I ..... Italian food, but this pasta ..... amazing.
- 1) don't like / tastes
  - 2) don't like / is tasting
  - 3) 'm not liking / tastes
  - 4) 'm not liking / is tasting
- 32- A: Are you alright? You seem a little distracted.
B: Yeah, I'm fine. I ..... about our next holiday, where do you think we should go?
- 1) think
  - 2) thinking
  - 3) thought
  - 4) was thinking
- 33- Cape Town is becoming a major tourist ..... for those who enjoy cycling holidays.
- 1) range
  - 2) destination
  - 3) wonder
  - 4) plan
- 34- While many of my students come from Iran and have a similar ..... , some others come from other countries where life is very different.
- 1) attraction
  - 2) interest
  - 3) respect
  - 4) culture
- 35- Because of the bad weather the plane will ..... arrive a little later than scheduled – we're not sure yet.
- 1) probably
  - 2) specially
  - 3) really
  - 4) luckily

PART B: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

The coronavirus crisis shut down theaters and the TV and movie industries last spring. Film and TV production have slowly started again. But the virus has created an especially difficult problem for theaters.

In theaters, props and costumes are usually touched by many people each night. An orchestra, a large musical group, is often put in a small area just next to the stage. Backstage areas are small and shared. And theaters are often very crowded.

New methods are needed. Theaters are trying many different ideas. They have done radio plays, online readings, online shows and drive-in experiences that mix live singing with movies. The performers of the musical "Diana" met on Broadway to film the show for the American streaming company Netflix.

Mays' "A Christmas Carol" was filmed on a set with a high-tech light source. The performance is raising money for suffering, small theaters around the country. The San Francisco Playhouse recently offered showings of Yasmina Reza's play "Art," a production captured live by many cameras. An important scene that required the actors to touch each other was changed to keep social distancing.

36- What is the best title for the passage?

- 1) Theater Industry Is Back on Its Feet After a Difficult Year
- 2) American Theaters Try New Ideas in Coronavirus Crisis
- 3) How We Might Catch Coronavirus by Going to Public Places
- 4) New Ideas in Arts Inspired by a Difficult Year

37- According to the passage, which of the following is FALSE?

- 1) Yasmina Reza's play was recorded live by a lot of cameras.
- 2) In Yasmina Reza's play "Art," some scenes were added to make it more interesting.
- 3) Mays' "A Christmas Carol" collected money to help small theaters.
- 4) Netflix worked with a theater group to film and broadcast their show.

38- What is the purpose of the third paragraph in the passage?

- 1) To explain why coronavirus has been more difficult for theaters than for other arts
- 2) To introduce several works of art done by famous people during the pandemic
- 3) To suggest some solutions that theaters can still use to make money
- 4) To discuss some of the new ways tried by theaters to keep active

39- Which of the following words is defined in the passage? ...

1) Props (Paragraph 2)	2) Orchestra (Paragraph 2)
3) Scene (Paragraph 4)	4) Social distancing (Paragraph 4)

40- The underlined pronoun "they" in paragraph 3 refers to ..... .

1) methods	2) ideas	3) theaters	4) plays

۴۱- اگر واریانس داده‌های ۶، a ، b ، c ، d برابر صفر باشد. میانگین داده‌های ۳، a کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

(۱) صفر

۴۲- در ۱۰ داده آماری، میانگین ۵ و واریانس ۲ محاسبه شده است. اگر همه داده‌ها را ۳ برابر کنیم، واریانس کدام است؟

۲۰ (۴)

۱۰ (۳)

۱۲ (۲)

(۱) ۱۸

۴۳- دامنه میانچارکی داده‌های مقابله کدام است؟

۸ (۴)

۸/۵ (۳)

۹ (۲)

(۱) ۹/۵

۴۴- مجموع مجذورات (مربعات) ۵ داده آماری برابر ۷۰ است. اگر میانگین این داده‌ها ۲ باشد، واریانس این داده‌ها کدام است؟

۳/۵ (۴)

۳ (۳)

۷/۵ (۲)

(۱) ۲ (۱)

۴۵- اگر پنجاه هزار تومان به حقوق هر کارمند اضافه کنیم، کدام شاخص زیر تغییر می‌کند؟

(۴) میانگین

(۳) دامنه تغییرات

(۲) انحراف معیار

(۱) واریانس

- ۴۶- اگر داده‌های آماری $1, 6, 9, 6, 2, 0, 5, 7, 8, 6$ را با نمودار جعبه‌ای نشان دهیم، واریانس داده‌های داخل جعبه کدام است؟

$$\frac{4}{5}$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{5}$$

- ۴۷- براساس جدول زیر که مربوط به گروه خونی افراد است، زاویه مربوط به افراد دارای گروه خونی A در نمودار دایره‌ای کدام است؟

گروه خونی	A	B	AB	O
تعداد	۱۶	۱۴	۱۸	۱۲

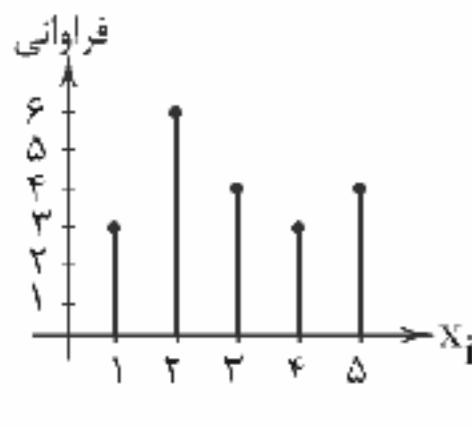
۹۶٪ (۲)

۸۴٪ (۴)

۹۶٪ (۱)

۸۶٪ (۳)

- ۴۸- نمودار میله‌ای یک جامعه آماری به صورت زیر است. فراوانی نسبی x_i کدام است؟

$$\frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{6}$$

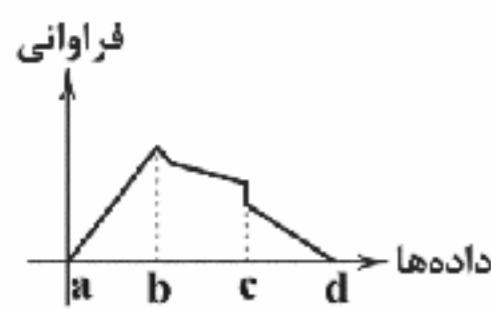
- ۴۹- در نمودار زیر کدام نقطه بیانگر ند است؟

a (۱)

b (۲)

c (۳)

d (۴)

- ۵۰- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) تقریباً ۲۵٪ داده‌ها کمتر از عدد ۴ هستند.

۲) تقریباً ۵۰٪ داده‌ها بین اعداد ۹ تا ۲۳ هستند.

۳) تقریباً ۷۵٪ داده‌ها کمتر از عدد ۹ هستند.

۴) تقریباً ۷۵٪ داده‌ها بیشتر از عدد ۴ هستند.

کدام گزینه در ارتباط با مراحل بودجه‌ریزی ماهانه نادرست است؟

۱) از هر منبعی که درآمدی به دست آوردید، آن را سالیانه مشخص کنید و بنویسید.

۲) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را فهرست‌بندی کرده و بنویسید.

۳) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را به دست آورده و به صورت ماهیانه مقایسه کنید.

۴) مخارج غیرضروری را کاهش و درآمد را در صورت بیشتر بودن هزینه‌ها از درآمد، افزایش دهید.

- ۵۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، پاسخ صحیح و کامل به پرسش‌های زیر است؟

الف) شاخص توسعه انسانی ..... است و این را تصویر بهتری از پیشرفت کشور ارائه می‌کند.

ب) کدام یک مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی است؟

ج) چرا رشد اقتصادی هدفی مشترک است؟

د) یکی از منشاها رشد اقتصادی، منابع است؛ کدام یک مثالی برای این موضوع است؟

۱) الف: ترکیبی از چند شاخص ب: نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ج: نشان‌دهنده حجم بزرگی اقتصاد است. د: اگر میزان بهداشت در طول زمان افزایش پیدا کند، کیفیت زندگی هم افزایش پیدا می‌کند.

۲) الف: ترکیبی از چند شاخص ب: نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ج: موجب افزایش تولید کالاهای و خدمات است. د: با افزایش جمعیت در طول زمان، عرضه نیروی کار و در نتیجه میزان تولید افزایش پیدا می‌کند.

۳) الف: شاخصی کیفی ب: نشان‌دهنده تغییرات کیفی زندگی مردم است. ج: موجب افزایش تولید کالاهای و خدمات است. د: با افزایش جمعیت در طول زمان، عرضه نیروی کار و در نتیجه میزان تولید افزایش پیدا می‌کند.

۴) الف: شاخصی کیفی ب: نشان‌دهنده تغییرات کیفی زندگی مردم است. ج: نشان‌دهنده حجم بزرگی اقتصاد است. د: اگر میزان بهداشت در طول زمان افزایش پیدا کند، کیفیت زندگی هم افزایش پیدا می‌کند.

۵۳- اگر کشوری در سال ۲۰۱۹، ۱۵۰ هزار خودرو به قیمت ۲۵۰ یورو تولید کرده باشد و در سال ۲۰۲۰ تعداد خودروها به ۲۰۰ هزار عدد و قیمت به ۳۵۰ یورو افزایش پیدا کرده باشد، اختلاف نرخ رشد تولید اسمی و واقعی کدام است؟

(۴۴٪)

(۵۲٪)

(۲۲٪)

(۸۶٪)

کدام یک از گزینه‌های زیر، حاوی پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) اگر در کشوری شاخص دهک‌ها ۱۰ برابر و در کشور دیگر این شاخص ۸ برابر باشد؛ این موضوع نشان‌دهنده چیست؟

ب) چرا اندیشمندان کشور ما به سوی دستیابی به یک الگوی بومی برای پیشرفت سوق داده شده‌اند؟

ج) اگر سقف خانه فردی ریزش کند و نیاز به ۵ میلیون تومان پیدا کند، این فرد چه تغییری باید در بودجه خود ایجاد کند؟

د) خمس چیست؟

۱) الف: وضع کشور اول نسبت به کشور دوم بهتر است. ب: زیرا آن‌ها به دنبال الگویی بودند تا پیشرفت ما را با جهان تطبیق دهند. ج: کاستن از هزینه‌ها و افزایش پس‌انداز د: یک‌پنجم از اضافه درآمدهای سالیانه فرد

۲) الف: وضع کشور دوم نسبت به کشور اول بهتر است. ب: زیرا برخی برنامه‌های توسعه، عامل تحمیل الگوی زندگی غربی و سبک زیستن آن‌ها است. ج: گرفتن وام و ثابت کردن درآمد خود و هزینه‌ها د: پرداخت مقداری از درآمد خود به شکل ثابت

۳) الف: وضع کشور اول نسبت به کشور دوم بهتر است. ب: زیرا آن‌ها به دنبال الگویی بودند تا پیشرفت ما را با جهان تطبیق دهند. ج: گرفتن وام و ثابت کردن درآمد خود و هزینه‌ها د: پرداخت مقداری از درآمد خود به شکل ثابت

۴) الف: وضع کشور دوم نسبت به کشور اول بهتر است. ب: زیرا برخی برنامه‌های توسعه، عامل تحمیل الگوی زندگی غربی و سبک زیستن آن‌ها است. ج: کاستن از هزینه‌ها و افزایش پس‌انداز د: یک‌پنجم از اضافه درآمدهای سالیانه فرد

کدام عبارت‌ها صحیح هستند؟

الف) با قطعیت می‌توان گفت رشد و توسعه بخش مهمی از پیشرفت کشور ما است، حتی با مسامحه می‌توان گفت همه آن است.

ب) مؤلفه‌هایی هم‌چون امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، سرانه درآمد ناخالص ملی و ... در گزارش‌های I.I.D.I منعکس می‌شوند.

ج) اقلام مصرفی خردواری شده اما بدون استفاده شامل خمس می‌شوند.

د) در بحث بودجه، آخرین مرحله محاسبه هزینه‌ها، به دست آوردن میزان خرج در هر دسته مخارج است.

۱) الف - ب

۲) ب - ج

۳) ج - د

۴) الف - د

۶- کدام یک از مواردی است که در محاسبه تولید ناخالص داخلی در نظر گرفته نمی‌شود؟

الف) گوشی موبایل LG که به صورت غیرقانونی وارد کشور شده است.

ب) فروش همان گوشی LG که قانونی وارد کشور شده، پس از مصرف به برادر کوچک تر

ج) فروش سبزی کاشته شده در اطراف ورامین به افراد تهرانی

د) فروش تلویزیون سونی با قیمت کم تر جهت کارهای خیریه

ه) چیدن میوه از درخت‌های باغ شخصی و مصرف در منزلا

و) مواد مخدور تولید شده به صورت قانونی برای مصارف دارویی

۱) الف - ج - ه

۲) ب - د - و

۳) الف - ب - ه

۴) ج - د - و

۵۷- جدول مندرج در سؤال نشانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور انگلستان در سال ۱۹۹۹ می‌باشد. چنان‌چه تفاوت سهم دهک اول و سوم

نهیم به ترتیب چقدر است؟

۱) ۱۴ - ۱۰ - ۱۲

۲) ۱۴ - ۱۲ - ۹ - ۳

۳) ۱۵ - ۱۱ - ۹ - ۳

۴) ۱۵ - ۱۱ - ۱۰ - ۲

۱	سهم دهک اول
۳	سهم دهک دوم
۶	سهم دهک سوم
۷	سهم دهک چهارم
۹	سهم دهک پنجم
۹	سهم دهک ششم
۹	سهم دهک هفتم
۱۲	سهم دهک هشتم
۹	سهم دهک نهم
۲۵	سهم دهک دهم

- ۵۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟
- الف) کشوری که از لحاظ میزان درآمد و تولید ناخالص داخلی وضعیت مطلوبی دارد، یعنی در زمینه افزایش ثروت، پیشرفت خوبی داشته است.
- ب) یکی از مشکلات محاسبه تولید ناخالص داخلی به واحد پولی، تغییر دیر به دیر قیمت کالاها و خدمات تشکیل دهنده تولید ناخالص داخلی است.
- ج) تولید ناخالص داخلی تنها شامل کالاها و خدمات نهایی تولید شده در طول یک سال است؛ حال این یک سال می‌تواند از شهریور امسال تا شهریور سال بعد باشد.
- د) برای تولید ناخالص داخلی یک کشور، واژه «GNP» را به کار می‌برند که کوتاه‌شده عبارت Gross national product است. در واقع تولیدات مردم یک کشور در داخل آن را محاسبه می‌کنیم.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۵۹- کدام گزینه دربرگیرنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟
- الف) منظور از عبارت «کشورها برای بهره‌مندی از موهاب رشد اقتصادی در آینده، نیازمند فداکردن چیزهایی در زمان حال در اقتصاد هستند» چیست؟
- ب) علت ترسیم جدول و سپس پر کردن آن با درآمدها و هزینه‌ها چیست؟
- ۱) الف: باید منابعی را که می‌توانست برای ساخت کالاهای مصرفی زمان حال استفاده کند، برای ساختن انواع سرمایه‌ها و توسعه روش‌های تولید بهتر برای آینده صرف کند. ب: مدیریت بهتر بودجه شخصی
- ۲) الف: باید منابعی را که می‌توانست برای ساخت کالاهای مصرفی زمان حال استفاده کند، برای ساختن انواع سرمایه‌ها و توسعه روش‌های تولید بهتر برای آینده صرف کند. ب: رفع نیازهای بهتر و بیشتر
- ۳) الف: باید با جمع کردن منابع و عدم استفاده از آن‌ها در زمان حال، برای روز مبادا و آینده که قرار است نیاز پیدا کند، منابع مناسبی را در اختیار داشته باشد و استفاده کند. ب: رفع نیازهای بهتر و بیشتر
- ۴) الف: باید با جمع کردن منابع و عدم استفاده از آن‌ها در زمان حال، برای روز مبادا و آینده که قرار است نیاز پیدا کند، منابع مناسبی را در اختیار داشته باشد و استفاده کند. ب: مدیریت بهتر بودجه شخصی

- ۶۰- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
- الف) گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با افزایش درآمد آن معادل در نظر می‌گیرند. این موضوع به علت این است که افزایش ظرفیت تولیدی به درآمد بیشتر منجر می‌شود.

- ب) مهم‌ترین شاخص‌های پیشرفت اقتصادی، شاخص رشد اقتصادی، توسعه انسانی و شاخص توزیع عادلانه درآمد است. هر چقدر این شاخص‌ها مطلوب‌تر باشد، پیشرفت اقتصادی نیز بیشتر خواهد بود.

- ج) درآمد داخلی سرانه هر کشور حاصل تقسیم درآمد داخلی کل سال گذشته تقسیم بر درآمد داخلی کل سال گذشته است که معیار مناسبی برای سنجش وضعیت مردم یک کشور است.

- د) شاخص دهک‌ها به منظور بررسی میزان پیشرفت اقتصادی در زمینه عدالت به کار می‌رود، شیوه کار این شاخص هم به این شکل است که جمعیت را به ده گروه مساوی تقسیم کرده و در دسته‌بندی آن‌ها، سطح درآمد از کم ترین به بیشترین مورد توجه است.

- ه) خمس در واقع سهم امام و سادات است که باید به مرجع تقلید یا نماینده او بدھیم. به عبارت دیگر خمس، مالیات اسلامی است که موجب توزیع مجدد ثروت و گسترش عدالت اقتصادی در جامعه می‌شود.

(۱) غ - ص - غ - ع (۲) ص - غ - ص - ص (۳) غ - ص - غ - ع (۴) غ - غ - ص - غ - ص

علوم و فنون ادبی

- ۶۱- نخستین نمونه نثر فنی در چه سالی تحریر شد؟
- (۱) ۳۴۶ ه.ق. (۲) ۵۲۶ ه.ق. (۳) ۲۵۱ ه.ق. (۴) ۵۲۱ ه.ق.
- ۶۲- در کدام گزینه به نام یکی از کسانی اشاره شده که در قرون ششم موجب تحول غزل فارسی شد؟
- ۱) ز معاشق نیکو و ممدوح نیک
۲) ای سنانی چو بسافتی امکان
۳) نظامی ز گجینه بگشای بند
۴) فر فریدونی از جلال تو ظاهر
- غزل‌گو شد و مدح خوان عنصری
بنمای اندرین سخن برهان
گرفتاری گجه تا چند؟ چند؟
چهر منوچه‌ری از جمال تو تابان

- ۶۳- در همه گزینه‌ها به ویژگی‌های فکری سبک شعر سده‌های پنجم و ششم اشاره شده است، به جز..... .
- (۲) رواج حش دینی
  - (۴) رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی
- ۶۴- با توجه به «ویژگی‌های فکری» سبک کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) نذر و فتوح صومعه در وجه می‌نهیم
  - (۲) خیز بترویا! تا مجلس زی سبزه بریم
  - (۳) چگونه طوف کنم در فضای عالم قدس
  - (۴) خیز تا حرقة صوفی به خرابات بریم
- ۶۵- در کدام گزینه ویژگی فکری «رواج هجو در شعر» به چشم می‌خورد؟
- (۱) بر پایت از سگان کدام من که سرنهم
  - (۲) ندهم دل به دست تو ندهم
  - (۳) من سگ کوی توام شیری شوم گرگاه تاه
  - (۴) ز هر خلقی که ایزد آفریده است
- ۶۶- در کدام گزینه به نام یکی از شاعران حوزه شمال غرب ایران در سده‌های پنجم و ششم اشاره شده است؟
- (۱) انوری
  - (۲) خاقانی
  - (۳) جمال الدین عبدالرزاق
  - (۴) سنایی
- ۶۷- کدام ویژگی سبکی در «چهارمقاله نظامی عروضی» برجسته نیست؟
- (۱) استفاده از ترکیبات دشوار
  - (۲) حذف افعال به قریبه
  - (۳) استفاده از آرایه‌های ادبی؛ مانند: موازن، سجع، مراعات نظری، تشبيه و ...
  - (۴) پرهیز از اوردن متراوفها و توصیف‌های فراوان
- ۶۸- در کدام گزینه به نام شخصیتی اشاره شده که «ابوالفضل میبدی» در نوشتن «کشف الاسرار و عَدَّةُ الابرار» از او تأثیر گرفته است؟
- (۱) بحالفضل بلعمی بتوانی شدن به فضل
  - (۲) زان سخن‌ها که تازی است و دری
  - (۳) از دیار خواجه شیراز می‌آید «رهی»
  - (۴) خشکی مغز شعور جوهر فطرت گداخت
- ۶۹- «قاعدة قافیه» در کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) بس که سرعت خصم را وقت گریز از تیغ اوست
  - (۲) می‌چید که سار از جا چون پلنگ از تیغ او
  - (۳) بحر همت‌ها فرگیرند دریایی از او
  - (۴) باد نوروزی صلا بر خوان عشرت می‌زند
- ۷۰- در کدام بیت، قافیه دارای «حروف یا حروف الحاقی» نیست؟
- (۱) گوش ما هوش است چون گویا تویی
  - (۲) بیا بلبل که وقت گفتن نوست
  - (۳) ما را به بوسه چون بگرفیم در برس
  - (۴) ما چو طفلاتیم و ما را دایه تو
- ۷۱- در کدام گزینه «ردیف» وجود دارد؟
- (۱) نفس خرگوشت به صحرا در چرا
  - (۲) رنگ رو از حال دل دارد نشان
  - (۳) ترک خواب غفلت خرگوش کن
  - (۴) چون رسول روم این الفاظ تر

۷۲- در کدام بیت «قافیه درونی» وجود دارد؟

شیرین و تلخ دهه ر چشیده
روی میمون تو دیدن در دولت بگشاید
دو دیده به خون دل اندر نشاند
دست همه بریستی گرد سر دستانت

- ۱) ای سرمه و گرم دهه ر گشیده
- ۲) بخت بازآید از آن در که یکی جون تو درآید
- ۳) چو آن نامه شاه یکسر بخواند
- ۴) خون همه در مسی خوردی به زبودستی

قافیه در کدام گزینه نادرست است؟

هر کسی بر خلفت خود می‌تند
هر کجا اشکی روان رحمت شود
فرقت تلخ تو چون خواهد کشید
آن خیالش سوی ظلمت می‌کشد

- ۱) مه فیاند نور و سگ عویش و کند
- ۲) هر کجا آب روان سبزه بود
- ۳) رحم کن بر روی که روی تو بدمد
- ۴) خوف او را خود خیالش می‌دهد

۷۳- قافیه همه بیت‌ها بر اساس «مصوت + صامت + صامت + حروف الحاقی» ساخته شده است، به جز.....

سخنی نگفتم از تو که ز دیده در نستم
زیس جهت با یکدگر پیوسته‌ایم
زان راز که بادلم سپردی
همیشه به رنج سنتم کارهایم

- ۱) نفسی برون ندادم که حدیث دل نگفتم
- ۲) دل به محیوب حجازی بسته‌ایم
- ۳) خاکم به فراز عرش برودی
- ۴) که مابی‌گذراهیم و بی‌چاره‌ایم

۷۴- کدام گزینه «ذوقافتین» است؟

جان گریبان پاره کرد و خویش را بر باد داد
می‌گذارم جان به خدمت یادگارت خیر باد
نی زر و سیم و قماش سرخ و زرد
خلاصی ز آلایش گل دهد

- ۱) دوش بسوی گل مرا از آشنازی باد داد
- ۲) می‌روم با درد و حسرت از دیارت خیر باد
- ۳) صدق و اخلاص و نیاز و سوز و درد
- ۴) از آن می‌که آسایش دل دهد

تاریخ

۷۵- داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی در جریان لشکرکشی به کدام منطقه، یکی از اهالی آسیای صغیر را مأمور کشف مسیرهای آبی کرد؟

- ۱) مصر
- ۲) هند
- ۳) یونان
- ۴) بابل

۷۶- حکومت ساسانیان از چه راهی موفق شد کارگاه‌های بافتگی متعددی در قلمرو خود دایر کند؟

- ۱) کسب درآمد هنگفت از حقوق گمرکی و عوارض حمل و نقل و پی بردن به فنون تولید ابریشم چینیان
- ۲) برقراری روابط سیاسی و تجاری میان ایران و چین و در بی آن، گشايش جاده معروف ابریشم
- ۳) بی بردن به فنون تولید ابریشم چینیان و کوچاندن بافتگان ماهر از قلمرو چین به ایران
- ۴) در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافتگان ماهر از قلمرو روم در تمام به ایران

۷۷- به ترتیب بیان کنید در زمان هخامنشیان، اشیاء و مواد خوراکی مورد نیاز کاخ شاهی از کدام روش تأمین می‌شد و کدام منبع، اطلاعاتی درباره این موضوع در اختیار ما قرار می‌دهد؟

- ۱) توسط کارگاه‌هایی که متعلق به شاه بودند - گزارش‌های مورخان یونانی، مخصوصاً هرودت
- ۲) از طریق تجارت داخلی و خارجی - سکه‌های باقی‌مانده از دوره هخامنشی
- ۳) توسط کارگاه‌هایی که متعلق به شاه بودند - لوح‌های گلی کشف شده از خزانه تحت جمشید
- ۴) از طریق تجارت داخلی و خارجی - آثار و اشیای بر حای مانده از دوره هخامنشی

۷۸- پژوهشگران بر جسته ایرانی و غیرایرانی در خصوص پیروی شاهان کدام سلسله ایران باستان از دین زرتشت، اختلاف نظر دارند؟

- ۱) هخامنشیان
- ۲) ساسانیان
- ۳) مادها
- ۴) اشکانیان

- ۸۰- برخورد شاهان هخامنشی با گروه‌ها و اقوام مختلفی که با فرهنگ و اعتقادات گوناگون در قلمرو آنان زندگی می‌کردند، چگونه بود؟

- ۱) پیروان دیگر دین‌ها در ابتدا در آرامش زندگی می‌کردند، اما به تدریج برخی گروه‌های غیرزنشتی با مسائل و مشکلاتی رو به رو شدند.
- ۲) مردم را در پیروی از دین خود آزاد می‌گذاشتند و نسبت به فرهنگ و عقاید اقوام تابع حکومت خود، احترام قائل می‌شدند.
- ۳) به خدایان آنان کاری نداشتند اما اگر شورش می‌کردند، به خدایان آنان نیز اهانت می‌کردند.
- ۴) مانند دیگر فرمانروایان آن زمان، رفتار آزادمندانه‌ای با مردمان مغلوب داشتند.

۸۱- از دوره اشکانی، مجسمه‌هایی مربوط به کدام خدایان در کاوش‌های باستان‌شناسی پیدا شده است؟

- (۱) خدایان کهن ایران   (۲) خدایان یونانی   (۳) آناهیتا و میترا   (۴) خدایان رومی

۸۲- پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف، کدام تحول را در فعالیت‌های موبدان زرتشتی دوره ساسانی در پی داشت؟

- ۱) موبدان تصمیمه گرفتند که مطالب کتاب اوستا را به صورت شفاهی به دیگران منتقل کنند.
- ۲) سلسله‌مراتبی از روحانیت را شکل دادند و عهده‌دار مسئولیت‌هایی مانند قضایت و دادرسی شدند.
- ۳) دین زرتشت رسماً تبدیل و روحانیان زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند.
- ۴) موبدان با هدف داشتن سند و مدرک قابل استناد، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی نمودند.

۸۳- از زبان اوستایی که مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران به آن سخن می‌گفته‌اند، چه آثاری بر جای مانده است؟

- (۱) اوستا و خدای نامه‌های ساسانی   (۲) فقط کتاب اوستا و آثار مربوط به آن   (۳) اوستا و داستان‌های ملی و پهلوانی ایران   (۴) هیچ‌انوی به این زبان بر جای نمانده است.

- ۸۴- کدام گزینه از ویژگی‌های «زبان‌های کهن ایرانی» است؟

- ۱) در مآخذ باستانی، به هیچ‌یک از این زبان‌ها اشاره نشده است.
- ۲) از میان آن‌ها، تنها از دو زبان فارسی میانه و اوستایی آثار مکتوبی بر جای مانده است.
- ۳) از هیچ‌کدام از این زبان‌ها سنگنوشت‌های بر جای نمانده است.
- ۴) این زبان‌ها از قدیمی‌ترین زمان تا پایان هخامنشیان در مناطق مختلف فلات ایران رواج داشته‌اند.

۸۵- پیامد اصلاحات اجتماعی و اقتصادی خسروانوشیروان برای جامعه ساسانی چه بود؟

- ۱) جنبش بزرگی علیه نایابی‌ها و تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک پدید آمد و پایه‌های نظام طبقاتی ساسانی را به شدت لرزاند.
- ۲) قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه دوم افزوده شد.
- ۳) قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه دوم کاهش بافت و بر قدرت و نفوذ صاحب‌منصبان عالی دینی و سیاسی افزوده شد.
- ۴) بر نفوذ و اختیارات موبدان زرتشتی افزوده شد و حاکمان محلی و اشراف درجه اول قدرت خود را از دست دادند.

- ۸۶- کدام گزینه در رابطه با شهر بیشاپور در زمان ایران باستان درست است؟

الف) تا قرن هفتم، آباد و مسکونی بود و در زمان ساسانیان دارای اهمیت ارتباطی بوده است.

ب) تا قرن ششم، آباد و مسکونی بود و در زمان سامانیان دارای اهمیت نظامی بوده است.

ج) در شمال غربی کازرون قرار داشت و بر اثر جنگ و بیماری از بین رفت.

د) در شمال غربی رود کارون قرار داشت و بر اثر سیل و بیماری از بین رفت.

- (۱) الف - ج   (۲) ب - د   (۳) ب - ج   (۴) الف - د

- ۸۷- کدام نواحی در ایران علی‌رغم غنی بودن از نظر ذخایر و مواد اولیه، با رشد صنعتی رو به رو نبوده‌اند؟

- (۱) الف - ب

- (۲) ب - ج

- (۳) ج - د

- (۴) الف - د

حل و بدلویں سوالات این فقره را در
وبایت DriQ.com مشاهده کنید

- ۸۸ - کدام عامل سبب تغییر شکل تدریجی سکونتگاه‌های ایران شده است؟

- (۱) مهاجرت   (۲) جنگ
(۳) افزایش جمعیت   (۴) دادوستد

(ب)

(الف)

(د)

(ج)

- (۱) الف - ب - ج
(۲) ب - ج
(۳) الف - ج - د
(۴) ب - د

- ۹۰ - در کدام گزینه، مزایای کشت گلخانه‌ای به درستی بیان شده است؟

- (۱) تنوع اقلیمی و گونه‌ای - روش نوین آبیاری
(۲) توجه بسیار به درجه حرارت - کنترل بهتر وضعیت کشت
(۳) کاهش مصرف آب - تولید در طول سال و همه‌جا
(۴) کاهش مصرف آب - تولید در طول سال و همه‌جا

- (۱) همدان - قزوین
(۲) بوشهر - سمنان

- ۹۱ - کدام استان‌ها، استان‌های اصلی تولیدکننده محصول انار هستند؟

- (۱) یزد - مرکزی
(۲) کرمان - خراسان رضوی

- (۱) دوم - پنجم
(۲) پنجم - دهم

- ۹۲ - کدام گزینه به ترتیب رتبه ایران را از نظر «جاده‌های تاریخی و فرهنگی» و «جاده‌های طبیعی» در جهان به درستی نشان داده است؟

- (۱) دهم - پنجم
(۲) پنجم - دهم

- (۱) نفت - گاز - پتروشیمی
(۲) پتروشیمی - خودروسازی - شیمیابی

- (۱) نفت - گاز - پتروشیمی
(۲) خودروسازی - شیمیابی - گاز
(۳) غذایی - شیمیابی - فولاد

- (۱) صنعت
(۲) خدمات

- ۹۴ - کدام بخش محرك اصلی رشد، موفقیت و نوآوری در کشور است؟

- (۱) کشاورزی
(۲) آموزش و پرورش

- (۱) سکونتگاه شهری
(۲) غارها

- (۱) سکونتگاه شهری
(۲) دهکده

- (۱) صنعت
(۲) خدمات

- ۹۵ - قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) سکونتگاه عشایری
(۲) دهکده

- (۱) ارتباط و دادوستد جهان‌های اجتماعی با یکدیگر ..... است و پرسش اساسی درباره ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر، نه در

..... است بلکه در ..... می‌باشد.

جامعه‌شناسی

- ۹۶ - ارتباط و دادوستد جهان‌های اجتماعی با یکدیگر ..... است و پرسش اساسی درباره ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر، نه در

- (۱) منطقی و فطری - چگونگی ارتباط - اصل ارتباط
(۲) عادی و متداول - اصل ارتباط - چگونگی ارتباط
(۳) عادل و متداول - چگونگی ارتباط - اصل ارتباط

- (۱) منطقی و فطری - اصل ارتباط - چگونگی ارتباط
(۲) عادی و متداول - چگونگی ارتباط - اصل ارتباط

- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام مفاهیم اشاره دارد؟
- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند.
  - از دست دادن حالت خلاق و فعال خود در گزینش عناصر فرهنگی دیگر
  - جهان‌های اجتماعی که از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند.
  - آگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار آن می‌شود.
- ۱) از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی
  - ۲) از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی فطری
  - ۳) از خودبیگانگی تاریخی - خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی تاریخی
  - ۴) از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری
- جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ .....، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و چه موقع جهان اجتماعی به دادوستد و تعامل می‌پردازد؟
- ۱) یونان و روم - هنگامی که اعضای آن به طور فعال و خلاق و براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.
  - ۲) مصر و ایران - زمانی که بر عقاید و ارزش‌های خود پاپشاری نکند و به مرور زمان، به عقاید و آرمان خود پشت کنند، می‌توانند وارد دادوستد شود.
  - ۳) مصر و ایران - هنگامی که اعضای آن، مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و براساس نیازهای خود، با جهان اجتماعی دیگر وارد تعامل شوند.
  - ۴) یونان و روم - زمانی که ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست بدهد و به فرهنگ جامعه دیگر ملحق شود و زمینه دادوستد فراهم می‌شود.
- برخورد جهان اسلام با مهاجمان در جنگ‌های صلیبی و حمله مغولان به ترتیب چگونه بود و کدام عامل، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت؟
- ۱) هضم مهاجمان - جذب مهاجمان - تصویر شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام
  - ۲) جذب مهاجمان - دفع مهاجمان - نقد رویکرد تقليدی به فرهنگ غرب
  - ۳) جذب مهاجمان - هضم مهاجمان - غرب‌زدگی جوامع اسلامی و بازگشت به خویشتن
  - ۴) دفع مهاجمان - جذب مهاجمان - قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها
- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر، به کدام مفهوم مربوط می‌شود؟
- بازگشت به یک خویشتن الهی و توحیدی
  - گسترش شدن افق‌های جدیدی به روی اندیشمندان جهان غرب
  - حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب
  - جست‌وجوی هویت خود، بیرون از تصاویر القایی جهان غرب
- ۱) بازگشت ایران به اسلام - اسلام به عنوان قطب فرهنگی جدید - بیداری اسلامی - سکولار و دنیوی
  - ۲) بازگشت ایران به اسلام - حیات معنوی اسلام - انقلاب اسلامی ایران - جهان اسلام
  - ۳) معاومت هویت اسلامی - اسلام به عنوان قطب فرهنگی جدید - بیداری اسلامی - ابعاد جغرافیایی و تاریخی
  - ۴) مقاومت هویت اسلامی - حیات معنوی اسلام - انقلاب اسلامی ایران - توحیدی و اساطیری
- هویت ایرانی قبل از اسلام، ..... بود و هویت فرهنگی جوامع اسلامی در دیدگاه مستشرقان، ..... است و به ..... آن محدود می‌شود.
- ۱) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - سکولار و دنیوی - ابعاد تاریخی و جغرافیایی
  - ۲) سکولار و دنیوی و قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - توحیدی و اساطیری - ابعاد تاریخی و جغرافیایی
  - ۳) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - توحیدی و اساطیری - دیدگاه قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی
  - ۴) سکولار و دنیوی و قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - سکولار و دنیوی - دیدگاه قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی
- به ترتیب کدام گزینه درباره مقبولیت، نادرست و در مورد مشروعیت، درست می‌باشد؟
- ۱) قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست آید، دارای مقبولیت است، اما مشروعیت به قدرت بدون اکراه گفته می‌شود.
  - ۲) مقبولیت قدرت، وقتی است که قدرت مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، اما قدرتی مشروع است که قدرت اعمال شده با احساس رضایت افراد همراه باشد.
  - ۳) مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود، اما مدار مشروعیت، حق و باطل بودن می‌باشد.
  - ۴) مقبولیت در جایی است که قدرت براساس یک نظام عقیدتی خاص، اعمال شود، اما مشروعیت، در جایی است که قدرت موافق حکمه و قانون و اراده تشریعی خداوند اعمال شود.

۱۰۳ - قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود، ..... و اراده و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد و کسانی که در زندگی ..... از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند.

- (۱) بتواند همه نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد - توان تأمین نیازهای اولیه خود را دارد
- (۲) بتواند کاری را با اراده و آگاهی خود انجام دهد - توان به کار گرفتن دیگران را دارد
- (۳) بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد - توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارد
- (۴) اراده دیگران را تابع اراده خود کند - توان تأثیرگذاری بر جسم دیگران را داشته باشد

۱۰۴ - تعداد عبارت‌های صحیح را مشخص کنید و به ترتیب کدام گزینه، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) قدرتی که با مقبولیت همواه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

ب) در آموزه‌های اسلامی، هنگامی که عبادات بعد اجتماعی وسیع تری پیدا می‌کنند، ارزش بیشتری می‌یابند.

ج) هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین، سازمان پیدا کند، نظام سیاسی را شکل می‌دهد.

د) هرگاه موجودی بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود، انجام دهد، می‌گوییم دارای قدرت است.

- (۱) ۳ - ص - ص - غ
- (۲) ۲ - ص - غ - غ
- (۳) ۲ - ص - غ - ص
- (۴) ۳ - ص - غ - ص

۱۰۵ - ارسسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد، ..... می‌نامد و حکومتی را که در آن، اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، ..... می‌خواند و همه عبارت‌ها در رابطه با «لیبرال دموکراسی» درست می‌باشند، بهجز .....

۱۰۶ - اگر درستی قضایای زیر را بدانیم، کدام گزینه پیرامون آن‌ها صحیح می‌باشد؟

- بعضی الف ب است.

- هر ب الف است.

- هیچ غیر ب غیر ج نیست.

- بعضی الف ج است.

- بعضی ب ج است.

سایت کنکور

Konkur.in

۱) با استفاده از آن‌ها، می‌توانیم حداقل سه قیاس اقتراضی معتبر تشکیل دهیم.

۲) با توجه به درستی محتوای مقدمات آن‌ها، درستی نتیجه ضروری می‌گردد.

۳) محال است نتیجه معتبر از مقدمات بالا، در موضوع و محمول خود، علامت مثبت داشته باشد.

۴) نمی‌توان گفت محال است مصاديق موضوع نتیجه حاصل از مقدمات بالا، همه مصاديق خود را دربر بگیرد.

۱۰۷ - نتیجه قیاس معتبری در شکل سوم، عبارت است از «بعضی اعداد زوج هستند»، کدام گزینه می‌تواند پیرامون آن صحیح باشد؟

۱) هر دو مقدمه، سور جزئی دارند.

۲) محمول در هر دو مقدمه، علامت مثبت دارد.

۳) علامت موضوع حداقل در یکی از مقدمات مثبت است.

۴) هر سه شرط از شرایط معتبر بودن قیاس، باید بررسی شود.

۱۰۸ - نتیجه کدامیک از قیاس‌های موجود در گزینه‌ها، به درستی قیاس معتبر زیر را تکمیل می‌کند؟

«مقدمه اول: بعضی الف ب است.

مقدمه دوم: ..... .

نتیجه: بعضی ب ج است.»

۱) مقدمه اول: بعضی الف ب است. مقدمه دوم: هر ب ج است.

۲) مقدمه اول: بعضی الف ب نیست. مقدمه دوم: هر ب الف است.

۳) مقدمه اول: هیچ الف ج نیست. مقدمه دوم: هر ب ج نیست.

۱۰۹- علامت موضوع و محمول، در کدام گزینه به درستی مشخص نشده است؟

(۱) بعضی انسان‌ها بازیگوش هستند.

(۲) برترین نوع گشت⁺ در استرالیا یافت می‌شود.

(۳) گردان پنجم محمد رسول الله بخشی از گردان زرهی کشور است.

(۴) گاهی در ساخت آدمک‌ها از چوب استفاده می‌شود.

۱۱۰- کدام گزینه، پیامون قضاای شرطی صحیح است؟

(۱) همواره به انتقال دو نسبت حکم داده می‌شود.

(۲) همواره مقدم از نظر لفظی قبل از تالی می‌آید.

(۳) ادات شرط باعث پیوستن مقدم به تالی می‌شوند.

۱۱۱- اگر براساس این‌که یک نفر، پزشکی قبول شده است، نتیجه بگیریم دیپلم تجربی دارد، کدام گزینه، مبنای استدلال صادق ما قرار گرفته است؟

(۱) وضع مقدم

(۲) وضع تالی

(۳) رفع مقدم

(۴) رفع تالی

۱۱۲- کدام گزینه نمی‌تواند از ویژگی‌های قیاس استثنایی یا قضاای شرطی باشد؟

(۱) در قضاای شرطی متصل، بودن یک نسبت به شرط ثبوت نسبت دیگر است.

(۲) می‌تواند از یک مقدمه حملی و یک مقدمه شرطی تشکیل شود.

(۳) محال است در صورت شرطی بودن مقدمات، نتیجه حملی شود.

(۴) در صورتی که نتیجه آن شرطی باشد، ممکن است قیاس استثنایی باشد.

۱۱۳- کدام گزینه به ترتیب، نوع قضاای شرطی منفصل مرتبط به گزاره‌های زیر را به درستی مشخص می‌کند؟

(الف) نه هر دو صادق، نه هر دو کاذب

(ب) شاید هر دو صادق، نه هر دو کاذب

(ج) شاید هر دو کاذب، نه هر دو صادق

(۱) مانعه الرفع - مانعه الجمجم - مانعه الرفع

(۲) مانعه الرفع - مانعه الجمجم

(۳) مانعه الجمجم - مانعه الرفع - حقیقی

(۴) حقیقی - مانعه الرفع

۱۱۴- کدام گزینه، یک قضیه شرطی مانعه الرفع می‌باشد؟

(۱) قضیه شرطی یا متصل است یا منفصل.

(۲) امیر یا ترور کافی برای بخشش کردن دارد یا نمی‌بخشد.

(۳) مثلث یا قائم‌الزاویه است یا متساوی‌الاضلاع.

۱۱۵- نوع قضیه شرطی رویه روی کدام گزینه، صحیح ذکر نشده است؟

(۱) هر که باش بیش، برقش بیشتر. (شرطی متصل)

(۲) گریه صورت آدمی انسان بُدی / احمد و بوجهل خود یکسان بُدی (شرطی متصل)

(۳) اگر امشب فوتیال بازی کنم یا حتی والیبال، نمی‌توانم درس بخوانم. (شرطی منفصل)

(۴) تو شاهی و گر ازدهاپکری / بباید بدین داستان داوری (شرطی منفصل)

سوالات Konkur.in

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۹

جمعه ۱۴۰۰/۰۲/۰۳

آزمودهای سراسری کارگاه

کارگاه درس‌درآنلاین را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۱۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		شماره سوال از تا	مدت پاسخ‌گویی
		تعداد سوال	شماره سوال		
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی؛ زبان قرآن ۱	۱۱	۱۰	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۶۱	۷۵	۱۵ دقیقه
۸	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۷۶	۸۵	۱۰ دقیقه
۹	جغرافیای ایران	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۱۱	منطق	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طر احان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری نیا	امیرنجالت شجاعی	فارسی
حسام حاج مؤمن - پرسا فیلو شاهر عرادیار - مجید کارازی	ابوالفضل شهرزاد بختیاش	زبان عربی
بهاره سینیمی - عصیه خادمی	علی فضلی خانی	دین و زندگی
حسین طبیبی - مریم پارسانیان	امید یعقوبی فرد - حسین طبی	زبان انگلیسی
مینا نظری	ند، نرهختی	ریاضی و آمار
مریم پارسانیان - سیده مریم میرقاسمی رقیه بزنده - لیلا عباسی	سید امیرحسین میراسکندری	اقتصاد
سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسانیان فاطمه ساریخانی - لیلا عباسی رقیه بزنده	محمد اسماعیل سلمانپور	تاریخ
محمد اسماعیل سلمانپور مریم پارسانیان - رقیه بزنده سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی	محسن مصلحی	جغرافیا
مریم پارسانیان - رقیه بزنده سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی	سیروس نبیزاده	جامعه‌شناسی
مریم پارسانیان - رقیه بزنده مریم جمشیدی	امیر محمد نصیری	منطق

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ایوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمانی - عصیه خادمی

ویراستاران فنی: سائز فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسانیان - زهرا رجبی

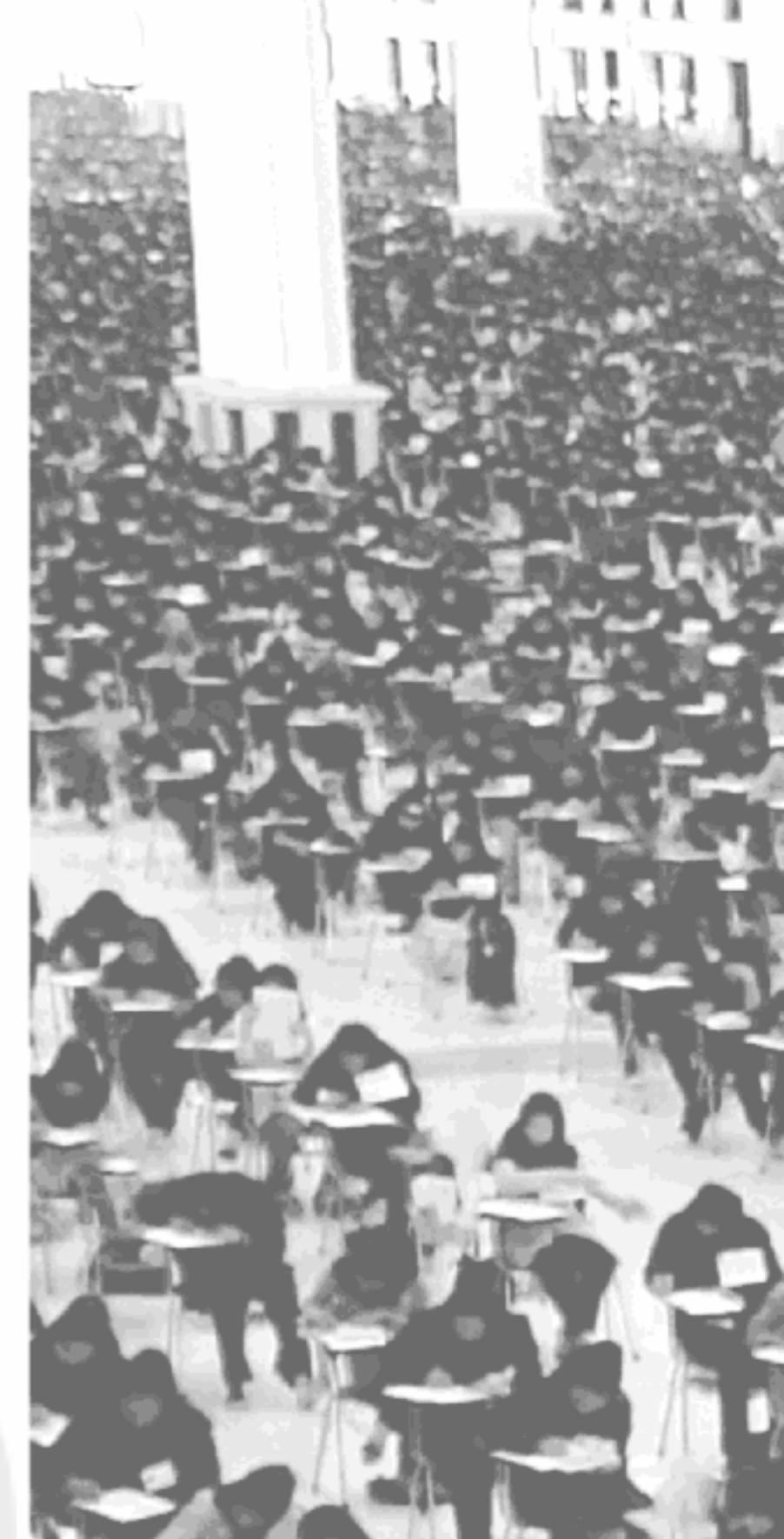
سوبرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه مینا سرمه

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاده - مهناز کاظمی - ربابه انتفافی - مینا عباسی - فرزانه فتاحی

امور چاپ: علی مزرعی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نشش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطبوب و استاندارد باشد.
- ۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

* مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

* مراجعه به نهایندگی.

- ۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:
  - * برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت تلفنی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - * تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - * تماس تلفنی با اولین حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، نرم اول، نرم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
  - * بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلا فاصله با تلفن ۰۶۴۲۰—۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

زبان عربی

■■■ گزینه درست را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان یا مکالمات مشخص کن (۱۷-۱۱):

۱۱ ترجمه کلمات مهم:

یا: ای [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

افحصی: معاینه کن؛ فعل امر است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

استان بنتی الصفیره: دندان‌های دختر کوچکه؛ «آستان» جمع است. ضمیر

«ی» باید ترجمه شود. [رد گزینه (۲)]

رجاء: لطفاً [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

قد عجزت: ناتوان (عاجز) شده است [رد گزینه (۱)]

کل عمل: هر کاری [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

لسته آلمها: به خاطر شدت دردش (درد آن‌ها)؛ ضمیر «ها» باید ترجمه شود.

[رد گزینه (۱)]

۱۲ ترجمه کلمات مهم:

اقرأي: بخوانید؛ فعل امر است. [رد گزینه (۲)]

الآلية الواحدة و الشتتين: آیه شصت و یکم؛ عدد ترتیبی است. [رد گزینه‌های

(۲) و (۴)]

هذه السورة: این سوره [رد گزینه (۲)]

حتى تفهمن: تا بفهمید؛ فعل مضارع التزامی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

قد أنيشتنا: پدید اورده شده‌ایم؛ فعل ماضی مجہول است. [رد گزینه (۲)]

الأرض: زمین [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

أَسْتَعْمِرُنَا فِيهَا: خواستار آباد کردن آن از ما شده است؛ «أَسْتَعْمِرُنَا» فعل ماضی

مجہول است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۱۳ ترجمه کلمات مهم:

كنت أسيير: حرکت می‌کردم، به راه می‌افتادم؛ ترکیب «کلن - فعل مضارع» به

صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. [رد گزینه (۲)]

سياراتي: خودروام، ماشینم [رد گزینه (۳)]

الرملی: ماسه‌ای [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

كان ... يحفرون: ... حفر می‌کردند، می‌کنند [رد گزینه (۲)]

العمال: کارگران [رد گزینه (۱)]

آباراً: چاههای؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

الماء: آب [رد گزینه (۳)]

۱۴ میناء: پندر / مصنفی: پالایشگاه

ترجمة عبارت: نفت از آن پندر به پالایشگاهی در کشور شما منتقل می‌شود.

۱۵ ترجمه عبارت سؤال: «آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟»

گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) همگی با مفهوم این آیه مبارکه متناسب هستند، غیر

از گزینه (۱) که به تعریف ویژگی‌های احسان می‌پردازد.

۱۶ ترجمه گزینه‌ها:

۱) پست، اداره‌ای برای تحويل دادن و دریافت نامه‌هاست.

۲) تعطیلی، روز استراحت کارمندان و کارگران و دانش‌آموزان است.

۳) ساحل، منطقه‌ای خنک در میان دریاها و اقیانوس‌هاست.

۴) دماسنج، ابزاری برای آگاهی از درجه گرمای بدن و هواست.

فارسی

۱ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) باره: دیوار قلعه، حصار

۲) ویله: صدا، آواز، ناله (یله: رها)

۳) هژیر: خوب، پسندیده؛ چابک، چالاک (هژیر: تیر)

۲ ۱ املای درست واژه: هول: ترس (حول: پیرامون)

۳ ۲ اخلاق محسنه: حسین واعظ کاتبی

۴ ۳ دو حرف اضافه برای یک متمم: به خواب اندر

۵ ۴ بررسی آرایه‌ها:

استعاره: نسبت دادن چیز به زهد و درمان به آتش

جناس ناقص: کن، من

تناقض: آتش تر

کنایه: خون در جگر کسی کردن کنایه از رنج فراوان به او دادن

تشییه: شراب عشق (اضافه تشییه)

تضاد: تر ≠ خشک

۶ ۱ جناس نام: بار (محموله) و بار (دفعه ، توبت) (که (چه کسی) و

که (حرف ربط)

۷ ۲ رویین تنی اسفندیار یکی از نمونه‌های خرق عادت در شاهنامه

فردوسی است. همان طور که می‌دانیم، یکی از زمینه‌های حمامه زمینه خرق

عادت است که مبتنی بر جریان یافتن خودایی است که با منطق و تجربه علمی

سازگاری ندارند. در شاهنامه نیز رویین تنی اسفندیار، وجود سیمرغ، عمر هزار

ساله زال و ... از این‌گونه پدیده‌ها هستند.

۸ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): پرهیز از همنشینی

با ناسی‌ازاران

۵ مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) گدازندگی هجران و صبر و شکنی‌بایی عاشق

۲) ستایش معشوق

۳) دشواری‌های راه عشق

۶ ۳ مفهوم مشترک مصراع سؤال و گزینه (۳): از ماست که بر ماست

۷ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گله از بی‌وقایی معشوق

۲) نقلیل عشق و دین‌داری

۴) گدازندگی هجران

۸ ۲ مفهوم گزینه (۲): آمیختگی نلخی‌ها و شیرینی‌ها در زندگی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: از کوزه همان برون تراوید که در اوست.

نمی‌دهی؟ آیا ندارید؟»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بله؛ ندارم، زیرا فروش آن تنها در بازار مبوبه‌هاست.

(۲) نه؛ داریم، ولی فروش آن با نسخه جایز نیست.

(۳) بله؛ ندارم، زیرا آمیسیلین از داروها نیست.

(۴) نه؛ داریم؛ ولی فروش آن بدون نسخه جایز بیست.

■■ پاسخ مناسب را در پاسخ به سوال‌های زیر مشخص کن (۱۸-۲۰):

۲ «لا تصدق؛ باور نمی‌شود» فعل مجھول و «اقوال» نائب فاعل و مرفوع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول و منصوب به «یاء»

(۳) مضارب ایله و مجرور

(۴) خبر و مرفوع به «واو»

۴ «والدیك ← والدات»: اسم مشتی در حالت رفع با اعراب «الف» می‌آید. (نائب فاعل و مرفوع به «الف»)

۳ «تقرأ: خوانده می‌شود» فعل مضارع مجھول و «سیکرمون»: گرامی داشته خواهند شد» فعل مستقبل مجھول است. ۲ فعل مجھول «ثوّقْ: تأثیر می‌گذارد» فعل مضارع معنوم، و «أحِبْ: دوست دارم» فعل مضارع معلوم است.

ترجمة عبارت: «بسیار در قلب تأثیر می‌گذارد آیاتی که در صفحه چهار خوانده می‌شود، پس من قاریبان را دوست دارم و یقیناً آن‌ها در روز قیامت گرامی داشته خواهند شد.»

سایت

Kohkur.in

دین و زندگی

۴ اگر انسان، دل به سرجشمه کمالات و زیبایی‌ها سپارد و قلب

خود را جایگاه او کند (علت)، زندگی اش زنگ و بوی دیگری می‌یابد و این محبت

به خدا هم‌چون اکسیری است که فرد را حیات می‌بخشد و این روایت بیانگر این

مفهوم است: «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

۴ امام خمینی (ره) می‌فرماید: «باید مسلمانان فضای سراسر عالم را

از عشق و محبت نسبت به ذات حق تعالیٰ لبریز کنند.» مفهوم دوستی و محبت به

خدا در عبارت «أشد حبا لله» محبت شدید به خدا آمده است. این جمله بیانگر

تولی است و قسمت «إلا الله» در جمله «لا إله إلا الله» نیز بیانگر تولی است.

۴ امام صادق (ع) می‌فرمایند: «کسی که از فرمان خدا سریجی کند

او را دوست ندارد.» بنابراین سریجی از فرمان خدا مساوی با عدم صداقت در

دوستی ناخداست. قرآن کریم در مورد تبعیت از فرمان خدا می‌فرماید: «فاتحونی

یحبیکم اللہ از من پیروی کنید (علت) تا خدا دوستان بدارد (مطلوب)»

۱ امام سجاد (ع) در مناجات المحبین خود می‌فرماید: «آن کس

که با تو انس گیرد (علت) لحظه‌ای از تو روی گردان نشود ... دوست داشتند را

از خودت خواهانم.»

۲ مطابق با روات اهل بیت (ع)، خداوند، انسان با حسای بردهای

پاغفتی را که پاکدامنی ورزد، دوست دارد؛ و قرآن کریم منشأ محبت خداوند به

پندگان را «وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ؛ وَخَدَوْنَدٌ بِسْيَارٌ أَمْرَزَنَدٌ وَمَهْرَبَانٌ أَسْتَ» می‌داند.

۱ امام صادق (ع) در مورد شرط قبولی و پذیرش نماز می‌فرمایند:

«هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز، او را از

گناه و زستی بازداشته است یا نه؛ به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و

منکر شود، این نماز قبول شده است.» ایشان در مورد عدم پذیرش نماز

می‌فرماید: «فرزنده‌ی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند، هر چند والدین

در حق او ظلم و کوتاهی کرده باشند، نمازش از سوی خدا پذیرفته بیست.»

۱ برای نجاست ادرار و مدفع حیوان، باید دو شرط همزمان

وجود داشته باشد: (الف) حرام‌گوشت بودن ب) جهنه‌سودن خون؛ بنابراین

مدفع حیوان حرام‌گوشتی که خون جهنه‌هوده ندارد همواره پاک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) نجس بودن خون بستگی به جهنه‌هودن خون دارد؛ بنابراین این گونه نیست

که خون همه حیوانات حرام‌گوشت پاک باشد.

۳) ادرار انسان، نجس است.

۴) شرط نجاست مردار، جهنه‌هودن خون است نه حرام‌گوشت بودن یا نبودن.

۱ اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه

داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه

نخواهیم کرد. اگر شرط غصی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم،

کمتر به کسب درآمد از راه حرام (مکاسب محترم) متمایل خواهیم شد.

۲) بکی از فوابد نماز، باد خداست که عبارت شریفة «وَلَذِكْرِ اللَّهِ

اکبر» بیانگر آن است. قرآن کریم درباره حیله شیطان برای فراموش کردن باد

خدا توسط انسان می‌فرماید: «شیطان می‌خواهد با شراب و قمار بین شما

دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز باز دارد.»

زبان انگلیسی

۱ **۳۱** صادقانه بگویم، من غذای ایتالیایی دوست ندارم ولی این پاستا طعم فوق العاده‌ای دارد.

توضیح: فعل "like" را معمولاً در حالت استمراری به کار نمی‌بریم، چراکه یک فعل حالت است. از طرفی در اینجا صحبت از واقعیتی کلی (دوست نداشتن غذاهای ایتالیایی) است که برای اشاره به آن باید از زمان حال ساده استفاده کنیم (رد گزینه‌های (۲) و (۴)). نکته دیگر در مورد فعل "taste" است که آن هم به عنوان فعل حالت در ساختار استمراری به کار نمی‌رود و در اینجا ساختار حال ساده آن صحیح است (رد گزینه‌های (۲) و (۴)).

۲ **۳۲** A: حالت خوب است؟ به نظر کمی حواس پرت می‌آیی.
B: آره، خوبم. داشتم در مورد تعطیلات بعدی مان فکر می‌کردم، فکر می‌کنم کجا باید برویم؟

توضیح: فعل "think" از جمله افعالی است که در دو مفهوم «باور داشتن» و «فکر کردن» می‌تواند به ترتیب فعل حالت با فعل کنشی باشد. در اینجا نیز با توجه به حواس پرتی B، این فعل در مفهوم کنشی آن به معنای عمل «فکر کردن» به کار رفته است و با توجه به آن که در زمانی در مذکوته همزمان با اتفاقی دیگر (seem distracted) در حال رخدادن بوده، آن را در زمان گذشته استمراری به کار می‌گیریم.

۳ **۳۳** کیم تاون در حال تبدیل به یک مقصد گردشگری بزرگ برای آن‌ها بیایی است که از تعطیلات دوچرخه‌سواری لذت می‌برند.

- (۱) دامنه، گستره، محدوده
- (۲) مقصد؛ مقصود، هدف
- (۳) سگفتی؛ حیرت
- (۴) نقشه، برنامه، طرح

۴ **۳۴** اگر چه بسیاری از دانش‌آموزان من اهل ایران هستند و فرهنگ مشابهی دارند، برعی دیگر از کشورهای دیگر می‌آیند که در آن جا زندگی بسیار متفاوت است.

- (۱) جاذبه، جذابیت
- (۲) علاقه، دلیستگی؛ اهمیت؛ نفع
- (۳) احترام، ادب
- (۴) فرهنگ؛ پرورش؛ تربیت

۵ **۳۵** ۱) به خاطر هوای بد، هواییما احتمالاً کمی دیرتر از آن چه برنامه‌ریزی شده خواهد رسید - هیوز مطمئن نیستیم.

- (۱) احتمالاً، شاید
- (۲) به طور خاص، به طور ویژه
- (۳) واقعاً، حتمیاً
- (۴) خوبی‌ختانه

بحران ویروس کرونا، بهار گذشته تئاترها و صنعت تلویزیون و فیلم را تعطیل کرد. تولید فیلم و [برنامه‌های] تلویزیون به آرامی دوباره شروع شده‌اند. ولی این ویروس مشکل به ویژه دشواری را برای تئاترها ایجاد کرده است.

در تئاترها، وسائل صحنه و لباس‌ها معمولاً توسط افراد زیادی هر شب لمس می‌شوند. ارکستر، گروه بزرگ موسیقی، معمولاً در محلی کوچک درست در کنار صحنه فرار می‌گیرند. قسمت‌های پشت صحنه کوچک و مشترک هستند. و تئاترها معمولاً بسیار شلوغ هستند.

۴ **۳۰** اگر کسی که روزه گرفته و پیش از ظهر به مسافت برود وقتی به حد ترخص برسد، روزه‌اش باطل می‌شود؛ و اگر فردی در هنگام بازگشت در صورتی که بعد از ظهر به وطن خویش بازگردد، در هر صورت روزه‌اش باطل است؛ اما در صورتی که پیش از ظهر به وطن برسد تنها در صورتی می‌تواند روزه بگیرد که میظلات روزه را انجام نداده باشد و اگر میظلات روزه را انجام داده باشد نمی‌تواند روزه بگیرد.

ریاضیات

۲ چون واریانس داده‌ها صفر شده است، همه آن‌ها با هم برابر بوده‌اند.

$$a = b = c = 6$$

پس باید میانگین داده‌های ۳، ۶، ۶ را محاسبه کنیم:

$$\bar{x} = \frac{6+6+3}{3} = \frac{15}{3} = 5$$

۱ ۴۲

$$\sigma^2 = 2 \times (3)^2 = 2 \times 9 = 18 \quad \text{جدید}$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

نیمة اول داده‌ها	نیمة دوم داده‌ها
۴، ۵، ۷، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۵	

↓
 Q_2

$$= \frac{8+10}{2} = \frac{18}{2} = 9 \Rightarrow Q_1 = 9 \quad \text{میانه نیمة اول داده‌ها}$$

$$= \frac{18+19}{2} = \frac{37}{2} = 18.5 \quad \text{چارک سوم = میانه نیمة دوم داده‌ها}$$

$$\Rightarrow Q_3 = 18.5$$

بنابراین دامنه میان‌چارکی بعنه $Q_3 - Q_1$ برابر است با:

$$Q_3 - Q_1 = 18.5 - 9 = 9.5$$

۲ ۴۴

$$\text{میانگین) - مجموع مجذورات داده‌ها}{\text{تعداد داده‌ها}} = \text{واریانس}$$

$$= \frac{7^2 - 4^2}{10} = 7 - 4 = 3 \quad \text{واریانس} \Rightarrow$$

۴ ۴۵ اضافه کردن یک مقدار ثابت مثبت بر روی واریانس، انحراف معیار و دامنه تغییرات بی‌اثر است. اما میانگین را به همان اندازه افزایش می‌دهد.

۴ ۴۶ ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

Q_1	Q_3	Q_2
۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹	۶، ۷، ۸، ۹	

نیمة دوم داده‌ها

یازده داده داریم که داده سوم نیمة اول داده‌ها یعنی عدد ۲ چارک اول است (ابتدای جعبه) و داده سوم نیمة دوم داده‌ها یعنی ۷ چارک سوم است (انتهای جعبه) پس داده‌های داخل جعبه عبارت‌اند از:

$$\bar{x} = \frac{3+2(5)+2(6)}{5} = \frac{3+10+12}{5} = \frac{25}{5} = 5$$

$$\sigma^2 = \frac{(3-5)^2 + 2(5-5)^2 + 2(6-5)^2}{5} = \frac{4+0+2}{5} = \frac{6}{5}$$

$$16+14+18+12 = 60 \quad \text{تعداد کل افراد}$$

۱ ۴۷

۱۶ نفر از افراد گروه خونی A دارند، پس:

$$0 = \frac{f_i}{n} \times 36^\circ \Rightarrow 0 = \frac{16}{60} \times 36^\circ = 9.6^\circ$$

شیوه‌های جدیدی مورد نیاز هستند. تئاترها مشغول امتحان کردن ایده‌های مختلف بسیاری هستند. آن‌ها نمایشنامه‌های رادیویی، خوانش‌های آنلاین، نمایش‌های آنلاین و تجربه‌های ماشین رو اجرا کرده‌اند که آواز زنده را با فیلم‌ها ترکیب می‌کنند. اجراکنندگان [نمایش] موزیکال «دیانا» در برادوی جمع شدند تا این نمایش را برای شرکت پخش آمریکایی نتفیکس فیلم‌برداری کنند.

«سرود کریسمس» میز در صحنه‌ای با منبع نور پیشرفته فیلم‌برداری شد. این اجرا در حال جمع کردن پول برای تئاترهای آسیب‌دیده [و] کوچک در سراسر کشور است. خانه نمایش سان فرانسیسکو اخیراً اجراهایی را از نمایش «هنر» یاسمینا رضا ارائه داده است، محصولی [که] به صورت زنده توسط دوربین‌های بسیاری فیلم‌برداری شد. صحنه‌ای عheim که لازم بود بازیگران یکدیگر را لمس کنند، تغییر کرد تا فاصله‌گذاری اجتماعی رعایت شود.

۲ ۴۶ بیهودین عنوان برای من چیست؟

۱) صنعت تئاتر پس از یک سال دشوار روی پای خود بروگشته است

۲) تئاترهای آمریکایی ایده‌های جدیدی را در بحران ویروس کرونا امتحان می‌کنند

۳) چگونه ممکن است با رفتن به اماکن عمومی ویروس کرونا بگیریم

۴) ایده‌های جدید در هنر، الهام‌گرفته از سالی سخت

۲ ۴۷ براساس متن، کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

۱) نمایش یاسمینا رضا توسط دوربین‌های فراوان به صورت زنده ضبط شد.

۲) در نمایش «هنر» یاسمینا رضا برخی صحنه‌ها اضافه شدند تا آن را جذاب‌تر کنند.

۳) «سرود کریسمس» میز پول جمع کرد تا به تئاترهای کوچک کمک کند.

۴) نتفیکس با یک گروه نثار کار کرد تا نمایش آن‌ها را فیلم‌برداری کند و نمایش دهد.

۲ ۴۸ هدف سومین پاراگراف در متن چیست؟

۱) توضیح دادن [این] که چرا ویروس کرونا برای تئاترهای دشوارتر بوده تا برای هنرهای دیگر

۲) معرفی کردن چندین اثر هنری انجام‌شده توسط افراد معروف در طول همه‌گیری

۳) پیشنهاد دادن راه حل‌هایی که تئاترهای بتوانند همچنان برای پول درآوردن به کار گیرند

۴) مطرح کردن برخی شیوه‌های جدید امتحان شده توسط تئاترهای برای فعال ماندن

۲ ۴۹ کدام یک از لغات زیر در متن تعریف شده است؟

۱) وسایل صحنه (پاراگراف ۲) ۲) ارکستر (پاراگراف ۲)

۳) صحنه (پاراگراف ۴) ۴) فاصله‌گذاری اجتماعی (پاراگراف ۴)

۲ ۵۰ ضمیر زیرخطه‌دار "they" در پاراگراف ۳ به ..... اشاره دارد.

۱) شیوه‌ها ۲) ایده‌ها

۳) تئاترهای نمایشنامه‌ها

اقتصاد

۱ ۵۱ وقتی از مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه صحبت می‌کنیم، مشخص کردن درآمدهایمان نیز باید به صورت ماهیانه باشد.

۲ ۵۲ (الف) شاخص توسعه انسانی یک شاخص کمی - کیفی است. این شاخص خود ترکیبی از معیارهای مختلف است لذا می‌تواند پیشرفت کشور را بهتر نشان دهد.

ب) مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، نظارت بهتر و مناسب‌تر بر تغییرات میزان تولید در طول زمان است.

ج) رشد اقتصادی هدفی مشترک است؛ زیرا با افزایش رشد، حجم تولیدات بالا می‌رود و با بالا رفتن حجم تولیدات، درآمد و در نهایت رفاه افزایش می‌باید.

د) با افزایش جمعیت در طول زمان، عرضه نیروی کار و در نتیجه تولید، پیشتر افزایش میزان رشد

یکی از منابع تولید

(نیروی انسانی)

می‌شود.

۳ ۵۳ ابتدا نرخ رشد تولید اسمی را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}_t - \text{تولید ناخالص داخلی}_{t-1}}{\text{سال قبل (اسمی)}} \times 100 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال جاری (اسمی)}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل (اسمی)}} \times 100$$

$$\frac{37,500,000 - 32,500,000}{32,500,000} \times 100 = 15\%$$

در این مرحله، نرخ رشد تولید واقعی را حساب می‌کنیم:

$$\frac{50,000,000 - 37,500,000}{37,500,000} \times 100 = 22\% : \text{نرخ رشد تولید واقعی}$$

حال در مرحله نهایی باید نرخ رشد تولید واقعی را از اسمی کسر کنیم:

$$86 - 22 = 64\%$$

۴ ۵۴ (الف) هر چقدر شاخص دهکها ($\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}}$) بیشتر باشد،

یعنی وضعیت توزیع درآمد آن کشور نامناسب‌تر است و بالعکس

ب) برنامه‌هایی که تحت عنوان برنامه‌های توسعه‌یافته‌گی توسط سازمان‌های جهانی ارائه شده است، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده شده است.

ج) اگر هزینه‌ای ناگهانی پیش بباید، بهترین کار کاستن از هزینه‌ها و افزایش پس‌انداز است.

نکته: وام گرفتن لازمه‌هایی دارد، منظور از لازمه‌های آن کاهش مخارج یا افزایش درآمد است.

د) خمس در واقع در عربی به معنای $\frac{1}{5}$ است، حال در انتهای سال با کم کردن هزینه‌ها از درآمدها اگر رقمی بماند، یک‌پنجم آن متعلق به خداوند است و باید به امام و در صورت غیبت به مرجع تقلید پرداخت شود.

۱ ۴۸ مجموع فراوانی‌ها

$x_i = 4$ = فراوانی مطلق متناظر با $i = 3$

$$\frac{4}{5} = \frac{\text{فراوانی مطلق}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{\text{فراوانی نسبی}}{5} = 80\%$$

۲ ۴۹ نقطه ۶۰ معرف داده‌ای با بیشترین فراوانی است که همان مُد است.

۳ ۵۰ درست آن به این صورت است: تقریباً ۷۵٪ داده‌ها کمتر از

عدد ۱۷ هستند، زیرا ۱۷ چارک سوم است.

علوم و فنون ادبی

۶۱ ۲ منظور از نثر فتی، آوردن آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی و اصطلاحات علمی است. دوره رواج این گونه نثر، قرن ششم هجری است و نخستین نمونه آن، کتاب «کلیله و دمنه» از ابوالمعالی نصرالله منشی است که (در سال ۵۳۶ ه.ق.) در اواسط نیمة اول قرن ششم تألیف شد.

۶۲ ۲ ناحود نیمة دوم فرن پنجم و آغاز فرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنی است. تحولی که سنتی و ائوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند و این نوع از شعر فارسی را به اوج برسانند.

۶۳ ۱ «رواج داستان‌سرایی و منظمه‌های داستانی» از ویژگی‌های ادبی این دوره است.

۶۴ ۲ گزینه (۲) احتمالاً مربوط به سبک خراسانی سامانی و غزنی است زیرا در آن روحیة شادخواری وجود دارد و از سوی معشوق زمینی است. اما سایر گزینه‌ها را با توجه به کاربرد اصطلاحات و تفکر عرفانی می‌توانیم متعلق به سبک شعر سده‌های پنجم و ششم بدانیم.

۶۵ ۴ شاعر در گزینه (۴) به هجو و بدگویی از شخصیت مورد وصف پرداخته است.

۶۶ ۲ در سده‌های پنجم و ششم در شمال غرب ایران دسته‌ای از شاعران ظهور کردند که کار آنان در ادب فارسی، تاریخی داشت. این دسته که شاعران معروف آذربایجان (خافانی، نظامی و ...) بودند، سبک شعر فارسی را از آنچه در دیگر تواحی ایران یا پیش از آنان رایج بود، متمایز ساختند.

۶۷ ۴ چهارمقاله نظامی عروضی از نمونه نشرهای سده‌های پنجم و ششم است که یکی از ویژگی‌هایشان «آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان» به شمار می‌رود.

۶۸ ۳ ابوالفضل میبدی «کشف‌الاسرار و عَذَّةُ الْابْرَارِ» را تحت تأثیر نثر مورون «خواجه عبدالله» نوشت.

۶۹ ۳ ردیف: از / واژگان قافیه: دریایی و والایی / حروف الحاقی: بی / حرفاً اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعدة: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: — / واژگان قافیه: اوست و پوست / حروف اصلی: وست / قاعدة: (۲)

(۲) ردیف: از نبغ او / واژگان قافیه: پلنگ و نهنگ / حروف اصلی: نگ / قاعدة: (۲)

(۴) ردیف: می‌زند / واژگان قافیه: عشرت و جنت / حروف اصلی: نـت / قاعدة: (۲)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) رشد و توسعه بخش مهمی از پیشرفت کشور ما است، اما نه همه آن د) آخرین مرحله محاسبه هزینه‌ها، حساب کردن مقدار هزینه‌های برنامه‌ریزی شده و برنامه‌ریزی نشده است.

۵۶ ۳ الف) فعالیت غیرقانونی، قاچاق و تولیدات اقتصاد زیرزمینی در تولید ناخالص محاسبه نمی‌شوند.

ب) فروش کالاهای دست دوم جزئی از تولید ناخالص نیست.
ه) کار بدون دستمزد مثل کارهایی که در خانه (مکان شخصی) انجام می‌شود، در تولید ناخالص محاسبه نمی‌شود.

۵۷ ۴ برای آسان‌تر شدن محاسبات جای دهک را d_4 می‌گذاریم و برای نشان دادن شماره دهک اندیس عدد آن را زیر d_4 می‌گذاریم، حال برویه سراغ محاسبه:

$$d_3 - d_1 = 4 \Rightarrow 6 - d_1 = 4 \Rightarrow d_1 = 6 - 4 = 2$$

$$d_2 - d_4 = 2 \Rightarrow d_2 - 7 = 2 \Rightarrow d_2 = 7 + 2 = 9$$

$$d_8 - d_7 = 1 \Rightarrow 12 - d_7 = 1 \Rightarrow d_7 = 12 - 1 = 11$$

$$d_9 - d_5 = 6 \Rightarrow d_9 - 9 = 6 \Rightarrow d_9 = 9 + 6 = 15$$

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) اتفاقاً برعکس یعنی قیمت کالاهای دائماً در حال تغییر است و این باعث سخت شدن بررسی رشد می‌شود.

ج) منظیر از یک سال، سال تقویمی یعنی از ابتدای فروردین تا انتهای اسفند است.
GDP = Gross Domestic Product

تولید ناخالص داخلی

تولید ناخالص داخلی

۵۹ ۱ الف) کشورها برای این که در آینده بتوانند رشد را تجربه کنند، باید در زمان حال تعدادی از مصارف منابع را نادیده بگیرند تا در آینده از آن استفاده کنند. این موضوع به شکل عدم تولید مقداری از کالاهای مصرفی در زمان حال و ساختن سرمایه‌ها و توسعه روش‌های تولید بهتر برای آینده است.

ب) همان طور که در مقیاس بزرگ و در کشور بودجه را برای مدیریت بهتر منابع و هزینه‌ها استفاده می‌کنند، در اینجا همه سعی می‌شود تا با استفاده شخصی از جدول درآمدها و هزینه‌ها مدیریت بهتری اتحام شود.
نکته: این مدیریت لزوماً مربوط به نیازها نیست.

بررسی عبارت نادرست:

ج) $\frac{\text{کل درآمد داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد داخلی سرانه}$

تاریخ

۲ **۷۶** داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی در جریان لشکرکشی به هندوستان، وقتی که به رود سند رسید، یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلاکس را مأمور کشف مسیرهای آبی کرد. وی مسیر رود سند را تا آقیانوس هند ادامه داد و سپس با عبور از دریای سرخ به مصر رسید. در نتیجه این سفر، برای تختین بار، مسیر دریانی میان هند و مصر شناسایی شد.

۴ **۷۷** حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن با فندگان ماهر از قلمرو روم در شام (سوریه) به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در نوش، جندی‌شاپور (گندی‌شاپور) و شوستر ایجاد کرد.

۳ **۷۸** محتوای لوح‌های گلی کشف شده از خزانه تخت چمشید معلوم می‌کند که در زمان هخامنشیان، کارگاه‌هایی وجود داشته که متعلق به شاه بوده و اشیاء و مواد خوراکی مورد نیاز کاخ شاهی در آن جا تولید می‌شده است. استادکاران و صنعتگرانی از سرتاسر قلمرو پهناور هخامنشی در این کارگاه‌ها منغول به کار بودند.

۱ **۷۹** پژوهشگران بر جسته ایرانی و غیرایرانی در خصوص پیروی هخامنشیان از دین زرتشتی، اختلاف نظر دارند. عده‌ای از آنان، بر پایه برخی از مندرجات سنگنوشته‌ها و دیگر شواهد تاریخی، استدلال می‌کنند که هخامنشیان زرتشتی بوده‌اند و گروهی دیگر این نظر را قبول ندارند و می‌گویند شاهان هخامنشی به باورهای کهن ایرانی اعتقاد داشته‌اند.

۲ **۸۰** در قلمرو پهناور حکومت هخامنشیان، گروه‌ها و اقوام متعدد با فرهنگ و اعتقادات گوناگون زندگی می‌کردند. پادشاهان هخامنشی مردم را در پیروی از دین خود آزاد می‌گذاشتند و فرهنگ و عقاید اقوام تابع حکومت خود را محظوم می‌شمرden.

۲ **۸۱** در دوره اشکانی، یونانی‌بارانی که در ایران می‌زیستند، بدون هیچ مراحمتی خدایان خود را می‌برستیدند. مجسمه‌هایی از این خدایان در کاوش‌های باستان‌شناسی پیدا شده است.

۴ **۸۲** نا آن زمان، موبدان ترجیح می‌دادند که مطالب کتاب اوستا را به حافظه بسیارند و به صورت شفاهی به دیگران منتقل کنند، ولی تحولات دینی این عصر، از حمله پیشوافت دین مسیح در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادبان مختلف، موجب شد موبدان برای این که در مقام بحث و جدل، سند و مدرک قابل استنادی در اختیار داشته باشند، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی کنند؛ هر چند هم‌چنان به نقل شفاهی آن رغبت بیشتری داشتند.

۲ **۸۳** اوستایی، زبانی بوده که مردمان بخشی از نواحی ترکی ایران به آن سخن می‌گفته‌اند. کتاب دینی زرتشتیان، اوستا، به این زبان نوشته شده است. از این زبان جز کتاب اوستا و آثار مربوط به آن، اثر دیگری بر جا نمانده است.

۱ **۷۵** واژگان قافیه: «گویا» و «دریا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا» / حروف الحاقی: — / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲ واژگان قافیه: «گفتن» و «آشفتن» / حروف اصلی: «ـ فت» / حروف الحاقی: «ـ ن» / قاعده: (۲)

۳ واژگان قافیه: «برش» و «شکرش» / حروف اصلی: «ـ ر» / حروف الحاقی: «ـ تـ» / قاعده: (۲)

۴ واژگان قافیه: «دایه» و «سایه» / حروف اصلی: «ـ ای» / حروف الحاقی: «ـ هـ» / قاعده: (۲)

۳ **۷۱** ردیف: «کن» / واژگان قافیه: «حرگوش»، «گوش» / بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: — / واژگان قافیه: «چرا» و «جزرا»

(۲) ردیف: — / واژگان قافیه: «نشان» و «نشان»

نکته: جناس تام (دارای معنی متفاوت) در آخر مصraع‌ها قافیه است.

(۴) ردیف: — / واژگان قافیه: «تر» و «مستنق تو»

۴ **۷۲** خون همه در مستی خورده به زبردستی / دست همه پرستی گرد سر دستات

۴ **۷۳** واژگان قافیه: «می‌دهد» و «می‌کشد» / حروف الحاقی: «ـ دـ» / حروف اصلی: «ـ ئـ» و «ـ شـ» / عیب قافیه: تفاوت صامت‌ها در حروف اصلی

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ واژگان قافیه: «کند» و «می‌تند» / حروف اصلی: «ـ نـ» و «ـ تـنـ» / حروف الحاقی: «ـ دـ» / قاعده: (۲)

۲ واژگان قافیه: «بود» و «شود» / حروف اصلی: «ـ تـ و» و «ـ وـ» / حروف الحاقی: «ـ دـ» / قاعده: (۲)

۳ واژگان قافیه: «بدید» و «کشید» / حروف اصلی: بد / حروف الحاقی: — / قاعده: (۲)

نکته: اگر مصوت کوتاه در حرف اصلی قافیه مختلف باشد یا امدن حرف الحاقی، قافیه درست است.

۴ **۷۴** واژگان قافیه: بی‌چاره‌ایم و ستم‌کاره‌ایم / حروف الحاقی: سایم / حروف اصلی: ار (المصوت + صامت + حروف الحاقی)

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ واژگان قافیه: نکتم و نسفتم / حروف الحاقی: مـ / حروف اصلی: ـ فـتـ (المصوت + صامت + حروف الحاقی)

۲ واژگان قافیه: بسته‌ایم و بیوسته‌ایم / حروف الحاقی: سـایم / حروف اصلی: سـتـ (المصوت + صامت + حروف الحاقی)

۳ واژگان قافیه: بردی و سپردی / حروف الحاقی: ـی / حروف اصلی: ـ رـدـ (المصوت + صامت + حروف الحاقی)

۴ **۷۵** از آن می که آسایش دل دهد / قافیه دوم قافیه اصلی ردیف

خلاصی ز آلایش گـل دـهـد / قافیه دوم قافیه اصلی ردیف

۸۴

جغرافیا

۱ ۸۶ شهر بیشاپور تا قرن هفتم، آباد و مسکونی بود و در زمان

ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود.

این شهر در شمال غربی کازرون قرار داشت و بر اثر جنگ و بیماری از بین رفت.

۲ ۸۷ نواحی مرکزی و شرقی ایران از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی

هستند، ولی به دلیل این‌که به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند، با رشد صنعتی رو به رو نبوده‌اند.

۳ ۸۸ افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به

ندریج تغییر یابد.

۴ ۸۹ تصاویر «الف»، «ج» و «د»، نمینه‌هایی از روستاهای متمرکز

در ایران هستند.

۵ ۹۰ از مزایای کشت گلخانه‌ای می‌توان به کاهش مصرف آب، تولید

در طول سال و همه‌جا و کنترل بهتر وضعیت کشت اشاره کرد.

۶ ۹۱ استان‌های فارس، مرکزی، خراسان رضوی و یزد، استان‌های

اصلی تولیدکننده نثار هستند.

۷ ۹۲ سازمان حهانی گردشگری، ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی،

در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار

داده است.

۸ ۹۳ نفت، گاز و پتروشیمی بزرگ‌ترین بخش‌های صنعتی در ایران

به شمار می‌روند.

۹ ۹۴ بخش صنعت، محرك اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به

شمار می‌رود.

۱۰ ۹۵ قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است،

سکونتگاه عشایری است.

۱۱ ۸۴ زبان‌های کهن ایرانی، از قدیمی‌ترین زمان تا پایان

هخامنشیان در مناطق مختلف فلات ایران رواج داشته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مأخذ باستانی به تعدادی از این زبان‌ها اشاره شده است.

(۲) از میان زبان‌های کهن ایرانی، تنها از دو زبان فارسی باستان و اوستایی آثار مکتوبی بر جای مانده است.

(۳) مهم‌ترین مدارک بر جای مانده از زبان فارسی باستان، سنگ‌نوشته‌های پادشاهان هخامنشی است.

۱۲ ۸۵ در زمان پادشاهی قباد، جنبش بزرگی علیه نایابری‌ها و

تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک پدید آمد. این جنبش، پایه‌های نظام طبقاتی ساسانی را به شدت لرزاند. از این‌رو، خسروانوشیروان،

پسر و جانشین قباد، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی، اقداماتی انجام داد.

در نتیجه این اقدامات، قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه اول کاهش یافت

و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه دوم افزوده شد.

سایت Konkur.in

جامعه‌شناسی

۳ قدرت اجتماعی، هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن

به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و اراده و کار ارادی آنان را به خدمت بگیرد. کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند.

۴ بررسی عبارت نادرست:

ج) هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید نه نظام سیاسی.

۳ اسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های

آن‌ها باشد، دموکراسی می‌نامد؛ زیرا دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است. او حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور دارد، جمهوری (بولیتی) می‌خواند.

نظام سیاسی لیبرال دموکراسی، هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولي را به رسمیت نمی‌شناسد و حکومتی دنیوی و این‌جهانی است.

۹۶ ارتباط و دادوستد جهان‌های اجتماعی با یکدیگر عادی و متداول است ولی این ارتباط می‌تواند شکل‌های مختلفی داشته باشد. ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر نیز پذیرفته است و بوسیله اساسی، نه در اصل ارتباط، بلکه در چگونگی آن است.

۹۷ جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به از خودبیگانگی تاریخی گرفتار می‌شوند.

اگر اعضای جهان اجتماعی، مبینوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت خلاق و فعال خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، دچار از خودبیگانگی حقیقی (غطری) هستند.

اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود.

۹۸ جهان اسلام در مواجهه (رویارویی) با فرهنگ یونان و روم.

تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد. جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن به طور فعال و خلاق و براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.

۹۹ جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن‌چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. اما برخوره جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود فرموده است. قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

۱۰۰ بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود، بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گستردۀ است.

انقلاب اسلامی ایران، حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌گرد، جستجو جو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

۱۰۱ هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود و در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی و حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۱۰۲ مشروعیت قدرت (نه مقبولیت) به این معناست که قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود، اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند اعمال شود، مشروعیت حبیقی دارد.

Konkur.in

۳) هر دو مقدمه در شکل سوم نمی‌تواند جزئی باشد، زیرا علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود. با توجه به این نویضیحات و در نظر داشتن این نکته که نتیجه شکل سوم همواره جزئی است، می‌توان دو حالت را در نظر داشت؛
حالت اول: هر دو مقدمه کلی است و موضوع در هر دو مقدمه علامت مثبت دارد.
حالت دوم: بکی از مقدمات کلی و دیگری جزئی است.
به عبارت دیگر در مجموع این دو حالت، حداقل موضوع یکی از مقدمات.
علامت مثبت دارد.

۴) هیچ یک از اجزای نتیجه، علامت مثبت ندارند؛ در نتیجه نیازی به بررسی شرط سوم نیست.

۲ مقدمه دوم این قیاس «هر الف ج است» است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) نتیجه قیاس: بعضی الف ج است.
چنان‌چه این عبارت به عنوان مقدمه دوم قیاس صورت سؤال قرار بگیرد، علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی و در نتیجه قیاس نامعتبر می‌شود.
۲) نتیجه قیاس: هر الف ج است.
۳) نتیجه قیاس: هیچ ج ب نیست.
با توجه به نتیجه، متوجه می‌شویم «الف» حد وسط است که باید در مقدمه دوم حضور داشته باشد، اما اینجا حضور ندارد.
۴) نتیجه قیاس: بعضی الف ج نیست.
نتیجه قیاس صورت سؤال موجبه است و هیچ‌کدام از مقدمات آن نمی‌تواند سالبه باشد.

۳ علامت موضوع در قضایای شخصیه، همواره مثبت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سور جزئی است و موضوع، علامت منفی می‌گیرد. قضیه موجبه است و محمول، علامت منفی می‌گیرد.
۲) به تمام مصادیق موضوع اشاره دارد و علامت مثبت می‌گیرد و قضیه موجبه است و محمول، علامت منفی می‌گیرد.
توجه: در تعیین علامت، کاری به صدق و کذب قضیه نداریم.
۳) سور جزئی است و علامت موضوع، منفی می‌شود. قضیه موجبه است و علامت محمول، منفی می‌شود.

۴ ادات شرط باعث پیوستن مقدم به تالی (نه برعکس) می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در قضایای شرطی به پیوستگی، اتصال و ملازمت دو نسبت یا به گستاخی، انفصل و عناه دو نسبت، حکم داده می‌شود.
۲) همواره مقدم از نظر معنایی قبل از تالی می‌آید.
۳) در قضیه شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی است و یا تالی تبع مقدم است.

۵ مقدمه اول: هر کسی بزشکی قبول می‌شود، باید دیلم تجربی

داشته باشد.

مقدمه دوم: فلاکی بزشکی قبول شده است.

نتیجه: دیلم تجربی دارد.

پس نتیجه می‌گیریم در عبارت مذکور، از وضع مقدم، نتیجه حاصل شده است.

۳) تنها مقدماتی که دارای جزء مشترک (حد وسط) هستند، قابلیت بورسی دارند تا بینیم آیا نتیجه حاصل از آن، معتبر است یا خیر.

قضایای زیر، می‌توانند با یکدیگر، قیاس اقتراضی بسازند:

- ۱- بعضی الف ب است، بعضی الف ج است.
- ۲- هر ب الف است، بعضی الف ج است.
- ۳- بعضی الف ب است، بعضی ب ج است.
- ۴- هر ب الف است، بعضی ب ج است.
- ۵- بعضی ب ج است، هر ب الف است.
- ۶- بعضی الف ج است، بعضی ب ج است.

به بررسی شرایط اعتبار قیاس‌های بالا می‌پردازیم:

۱- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۲- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۳- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

۴- نتیجه حاصل از این قیاس (بعضی الف ج است) معتبر است.

۵- نتیجه حاصل از این قیاس (بعضی ج الف است) معتبر است.

۶- علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و قیاس نامعتبر است.

توجه: در سایر قیاس‌های ذکر شده در بالا نیز می‌توان جای مقدمه اول و دوم را تغییر داد و قیاس جدیدی تشکیل داد، اما هم‌چنان نامعتبر خواهد بود؛ فلذا به بررسی آن‌ها نپرداختیم.

بررسی گزینه‌ها:

۱) تنها دو قیاس از قیاس‌های حاصل از مقدمات، معتبر هستند.

۲) به فرض صحت محتوای مقدمات، باز هم قیاس‌هایی نامعتبر می‌شوند؛ چراکه از نظر شکل و صورت (مثلاً منفی بودن علامت حد وسط در دو مقدمه)، قیاس نامعتبر می‌گردد.

۳) تنها نتیجه معتبر «بعضی الف ج است» و «بعضی ج الف است» می‌باشد که هیچ‌یک از موضوع و محمول آن‌ها، علامت مثبت ندارند.

۴) می‌توان گفت محل است مصادیق موضوع نتیجه حاصل از مقدمات بالا، همه مصادیق خود را دربر بگیرد. (نتیجه جزئی است و تنها برخی مصادیق موضوع خود را دربر می‌گیرد.)

۳ حد وسط در شکل سوم به این شکل قرار دارد: موضوع - موضوع قیاسی بود صاحب اعتبار / دو گام و سه شرطی بود برقرار شرط اول: هر دو مقدمه سالبه نباشد. (علامت محمول در هر دو مقدمه مثبت نباشد.)

شرط دوم: علامت حد وسط حداقل در بکی از مقدمه‌ها مثبت باشد.

شرط سوم: هر کدام از موضوع و محمول نتیجه که علامت مثبت دارند، باید در مقدمات هم علامت مثبت داشته باشند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) حد وسط موضوع است و اگر هر دو مقدمه جزئی باشند، علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود و شرط دوم اعتبار قیاس را ندارد.

۲) هر دو مقدمه یک قیاس معتبر نمی‌تواند سالبه باشد؛ بنابراین محمول نمی‌تواند در هر دو مقدمه دارای علامت مثبت باشد.

۱۱۲ ۴ نتیجه قیاس استثنای همواره حملی است و محال است

شرطی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر الف باشد، آنگاه ب برقرار است، به عبارت دیگر، ثبوت الف، سبب بودن ب می‌شود.

(۲) اگر باران ببارد، زمین خیس می‌شود. (شرطی)
باران برآیده است. (حملی)

پس زمین خیس می‌شود.

(۳) اگر کسی مسلمان باشد، روزه می‌گیرد. (شرطی)

اگر کسی روزه بگیرد، نماز هم می‌خواند. (شرطی)

بس اگر کسی نماز بخواند، مسلمان است. (شرطی)

همان طور که دیدید، در صورتی که هر دو مقدمه شرطی باشد، تتجه نیز شرطی است.

۱۱۳ ۱ (الف) ویژگی قضایای منفصل حقیقی:

اجتماع و ارتفاع دو طرف محال است؛ نه هر دو صادق، نه هر دو کاذب.

ب) ویژگی قضایای منفصل غیرقابل جمع در کذب (مانعه الرفع یا مانعه الخلو):

ارتفاع محال ولی اجتماع ممکن است؛ شاید هر دو صادق، نه هر دو کاذب.

ج) ویژگی قضایای منفصل غیرقابل جمع در صدق (مانعه الجمع):

اجتماع محال ولی ارتفاع ممکن است؛ شاید هر دو کاذب، نه هر دو صادق.

۱۱۴ ۱ تعريف قضية شرطی مانعه الرفع:

قضایایی که دو بخش آن، همزمان نمی‌توانند کاذب باشند اما ممکن است هر دو صادق باشند. به عبارت دیگر در این قضایا، اگر یک بخش کاذب باشد، بخش دیگر حتماً صادق است (از کذب یک طرف به صدق دیگری می‌رسیم) اما اگر یک طرف صادق باشد، نمی‌توان به صورت قطعی درباره صدق و کذب طرف دیگر نظر داد، چرا که ممکن است صادق یا کاذب باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) منفصل حقیقی است.

(۳) منفصل مانعه الجمع است.

(۴) منفصل مانعه الجمع است.

۱۱۵ ۳ قضایای شرطی گاهی به صورت غیراستاندارد می‌آیند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) اگر کسی بامش بیشتر باشد، برفش بیشتر است. ← شرطی متصل

(۲) اگر = اگر ← شرطی متصل

(۳) درست است که «یا» در عبارت وجود دارد اما نقشی در حکم ندارد و شرط به صورت متصل آمده است.

(۴) تو تاه هستی یا ازدها پیکر هستی («اگر» در معنای «یا» آمده است) ← شرطی منفصل

۱۴۰۰/۲/۱۷

|بودجه‌بندی پایه دهم انسانی|

درس ۱۴ تا پایان درس ۱۶	فارسی (۱)	اجباری	فارسی
درس‌های ۷ و ۸	نگارش (۱)		
درس‌های ۷ و ۸ (تا ابتدای نون الوقایة)	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی
درس‌های ۱۲ و ۱۳	دین و زندگی (۱)	اجباری	دین و زندگی
درس ۴ (تا ابتدای pronunciation)	زبان انگلیسی (۱)	اجباری	زبان انگلیسی
فصل ۳ (از ابتدای کار در کلاس صفحه ۹۳) تا فصل ۴ (ابتدای نمودار راداری)	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	ریاضی
درس ۱۲ تا پایان درس ۱۳	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
درس‌های ۱۱ و ۱۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	علوم و فنون ادبی
درس ۱۳ تا پایان درس ۱۵	تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	اجباری	تاریخ
درس‌های ۹ و ۱۰	جغرافیای ایران	اجباری	جغرافیا
درس ۱۳ تا درس ۱۶ (ابتدای منظور از هویت اقتصادی جامعه چیست؟)	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس‌های ۹ و ۱۰	منطق	اجباری	منطق